

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

Den
SPRINSESSAN
SONJA HENIE
kom, såg
och segrade

HERTIGINNAN SOM
ALLA SVÄRMA FÖR
*En skildring av Englands
andra dam*

*Alma Söderhjelm skriver
om aristokratiska egenskaper*

DIREKTA SKATTER.
ELLER INDIREKTA?
*Damerna uttala sig i en
aktuell fråga*

*Anna Levertin skildrar
två franska författarinnor
i detta n:r*

1928

— ett utvecklingsår

Ett år har just gått, sedan den nya Ford introducerades. Vid detta tillfälle är det intressant att granska de gångna månadernas resultat och se, vad som utträttats.

Sedan den 2 december 1927 har det byggts mer än 750,000 nya Fordvagnar. Produktionen har ökat i stadigt tempo — från ett par hundra vagnar om dagen till 7,000 om dagen. Vi räkna med att i år bygga 2,000,000 nya vagnar.

Detta är imponerande siffror. Men det är också allt. Siffror säga i och för sig icke mycket. Det som betyder något är, att den nya Fordvagnen har överträffat alla förväntningar. Löftet för ett år sedan har infriats.

Den nya Ford — förverkligandet av vårt ideal

Vi ha alltid ansett det som vår uppgift att bygga den bästa automobilen till lägsta möjliga pris. Vi ha gjort det i mer än tjugo år och allmänheten väntar av oss, att vi skola göra det också i fortsättningen.

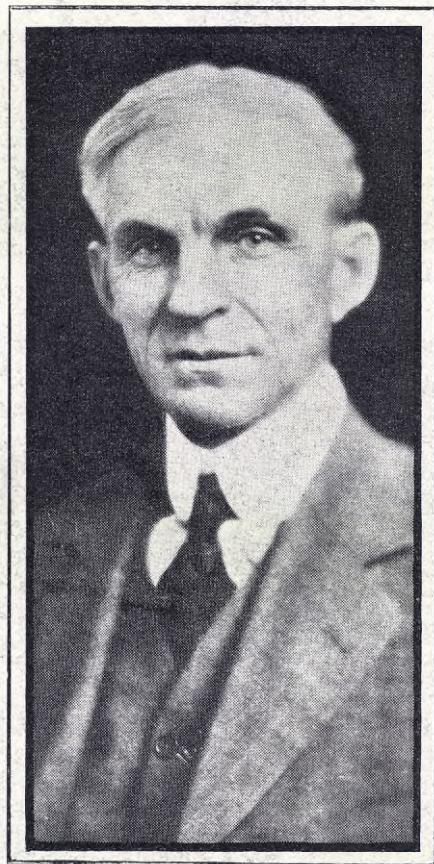
Denna förpliktelse inbegriper god konstruktion och gott material. Vi betrakta det som vår plikt att icke låta någonting stå i vägen för utvecklingen. Dock vidtaga vi ej förändringar endast för deras egen

skull. Först måste det bevisas, att vad som tyckes vara en förbättring i teorien, också är det i praktiken.

Den nya Fordvagnen har fått ett gott rykte, ty den bygges efter sunda principer. Den verkar inte experiment. Hela vår strävan har gått ut på enkelhet — för att ge vagnen enastående egenskaper med det enklast möjliga maskineri. Det är därvidlag erfarenheten spelar in. Den nya Ford utgör summan av allt, vad vi lärt under vår tillverkning av 15 miljoner automobiler.

Motorn har visat sin styrka

I allt vad vi företogo oss, när det gällde motorn, kände vi starkt vår förpliktelse mot allmänheten, som väntade det bästa av oss. Trots detta byggde vi den efter vårt huvud och den har hållit måttet. Hade någon annan typ varit bättre skulle vi ha valt den.

Den nya Fordvagnen är resultatet av allt, vad vi lärt vid tillverkningen av 15,000,000 automobiler. Vi anse, att det är vår mest betydande insats till samhällets frömma och utveckling och till miljoner människors nytta och nöje.

Henry Ford

Allt, som har gjorts, har gjorts endast med ett mål för ögonen — att låta så många som möjligt få njuta fördelarna av ett tidsenligt, ekonomiskt samfärdsmedel. Vår uppgift är att framställa den bästa möjliga vagnen till lägsta möjliga pris. Allt mer och mer närmar sig den nya Fordvagnen detta eftersträvade ideal.

En bra vagn — som blir bättre

Den nya Fordvagnen var en bra vagn, då den introducerades. Vi förvissade oss därom, innan vi släppte ut den i marknaden. Men den är ännu bättre i dag. Vi arbeta oavbrutet på att finna nya och bättre vägar för tillverkningen. Så snart vi äro övertygade om deras fördelar, tillämpa vi dem i praktiken. Vi lance-
ra ej nya, årliga modeller. Och varför skulle vi göra det? Vi göra förbättringarna så, att de utan vidare kunna införas på tidigare byggda vagnar.

FORD MOTOR COMPANY A/B
STOCKHOLM

K R Ö N I K A

OM OMODERNA KLÄDER OCH STRAFFSKATT

DET FINNS FRUAR SOM ICKE AN- taga till hembiträden shinglade flickor, för- blandande kort hår med brist på moral. Lång- hårig — moralisk, korthårig — lättsinnig.

Man ler och skulle vilja rätta till de goda fruarnas begrepp till korthår — mera hygie- niskt, mindre tidsödande och långt hår — mindre hygieniskt, mera besvärligt. Men man avstår, ty man vet, det tjänar ingenting till. När folk *vet*, vad som är svart och vad som är vitt, vad som är omoral och vad som är moral, så är det aldrig värt att försöka kor- rigera deras uppfattning.

Den egendomliga idén om det korta hårets och de korta kjolarnas syndfullhet är förres- ten ganska utbredd. I de kretsar som veta vad gott och ont är.

Så är det icke gott för en sjuksköterska att vara korthårig eller — kjolad. Ehuru det just för henne vore det mest praktiska av allt. Hon som får ta sin sömn litet hur och när och var det faller sig och alltid måste vara vårdad, hon skall borsta och kamma ett långt hår och påta in en massa hårnålar innan hon kan visa sig för folk! Hon som skall biträda vid operationer och vars händer och hela va- relse helst skall vara absolut bakteriefria, hon ska gå omkring med en damm och bakterier infångande kalufs!

(Jag har hört berättas att sjuksköterskor på epidemisjukhus måste tvätta håret innan de ge sig ut i civila livet. Är detta sannt, så är det fantastiskt kvickt med långt hår! I Frankrike har jag däremot träffat på nunnor — sjuksystrar, som hade *rakade* huvuden un- der doket. Jag misstänker att rakningen var att hänföra till avsvärjandet av flården, i vil- ket fall är det för en sjuksköterska mera ra- tionellt med ett rakat huvud än med ett lång- hårigt.)

Sjuksköterskor ha ett av de mest ansträn- gande jobb, man kan tänka sig. (Eller "kall", som deras yrke brukar benämnas, antagligen därför att det får vara sin egen belöning. Nå- gon vidare materiell dito för detta ansvars- fyllda, uppslitande yrke nämligen icke med sig.) Nå, nu tycker man att allt, som lämp- ligen kan göras för att underlätta sköterskor- nas arbete, borde göras. En praktisk, bekväm uniform vore till en början en ofrånkomlig nödvändighet. Den som skall gå tusen steg, lyfta och bära, måste först och främst ha lediga och lätta kläder. Den som skall vaka — eller halvsova — i sittande ställning tim- me efter timme bör åtminstone ha en mjuk och behaglig dräkt.

Vad har man? Långa kjolar och halsjärn! En dräkt som en gång var bekväm och prak- tisk jämförd med *den tidens* kvinnodräkt, men som nu är hopplöst bakom alla andra kvinnokläder!

Sjuksköterskedräkten har alltså stadigt gått bakåt: den var en gång radikal, enkel, praktisk, nu är den gammalmodig, tillkrång- lad, opraktisk. Ty allt är relativt och sjuk- sköterskedräkten skall ses i förhållande till kvinnodräkten i allmänhet.

Bedömer man den så, vilket är det enda

riktiga sättet att se den, måste man medge, att sjuksköterskans dräkt, från att ha varit *mera* ändamålsenlig än andra kvinnokläder, nu är *mindre!* Och det var väl ändå icke meningen?

Förr kunde en sjuksyster röra sig *bättre* än andra kvinnor, nu *sämre*; förr var hennes dräkt idealisk jämförd med andra kvinnors, nu är den antikvarisk!

*

Förresten få nog våra beundransvärda skö- terskor bättre lön, mera fritid (utan kontroll) och förständigare dräkt, vad det lider. Ty världen går framåt! Hör det senaste:

"Den nya polischefen i Mexico har upp- hävt den lag, som bestämmer, att varje kvin- na, som efter midnatt visar sig ute på gatan, omedelbart skall arresteras."

Den revolutionärt betonade polischefen an- ser lagen som ett ingrepp i den personliga friheten. Egendommeligt men sannt.

Från samma håll kommer underrättelsen att den kände yrkesmålaren och tapetseraren Charles So-and-so, som nyss dött vid 80 års ålder, var en kvinna. Det enda möjliga sät- tet för henne, att få ett anständigt betalt jobb, när hon som tjuguföråring måste försörja mor och syskon, var att låtsas vara karl. Då fick hon bra betalt för sitt arbete.

Hennes arbetsgivare vitsorda att "Charles" alla dessa sextio år skött sig utomordentligt duktigt.

*

När det här läses har varjom och enom deklarerat. "Efter bästa förstånd" få vi hop- pas. Eller rättare, det ska vi inte hoppas, för hur skulle det då bli? Förståndet ska vi inte

Musset och George Sand.

Idunklubben nästa gång.

En lärarik och intressant klubbafton hade Idun- klubben förra gången, då fröken *Ida von Plomgren* höll ett upplysande och roande föredrag om Fre- drika Bremerförbundet och dess verksamhet. Efteråt spelade fröken *Andrea Gullberg* några violinum- mer.

Nästa gång sammanträder Idunklubben *torsdagen den 28 febr.* kl. 7,30 em. Programmet upptager då föredrag av en känd Idunmedarbetare, fröken *Ebba Montén* — f. ö. förutvarande klubbmästare i klub- ben. Fröken Montén kommer att lämna en skil- dring av den store franske författaren Alfred de Musset i hans förhållande till författarinnan George Sand. Fröken Monténs litterära kunskap och fina analyseringskonst borgar för en givande klubbaf- ton.

alls använda, utan allenast deklarerat såsom det blivit oss ålagt.

Mitt förstånd uppreser sig mot att en män- niska, som av sin lilla lön lagt av några tiotus- i månaden, skall bestraffas med skatt — för- mögenhetsskatt och inkomstskatt, årligen för all framtid, för dessa fattiga slantar, som hon, redan när hon förvärvade dem, skattade för — under det att den som icke alls tänker på sin ålderdom, utan låter staten eller vem som bäst gitter, tänka på den, slipper alla obehag- ligheter.

Staten skänker varje barn vid dess inträde i samhället, det är skolan, en postsparbanks- bok. Jag tror t. o. m. det sitter en krona i boken. Detta allt för att uppmuntra barnet till sparsamhet, till samlande av en förmö- genhet.

Detta tycker jag är lömskt gjort av staten. Som på alla sätt sedan visar, att den icke alls gillar sparsamhet. Eftersom den sätter straffskatt på sparda slantar. Bättre vore alltså, om staten till de små barnen utdelade plakat, gärna med bifogad krona, på vilka det stode att läsa: *Den som spar, han illa far.* Köp genast kolor för kronan!

Så att ungen fort, fort, kunde springa och köpa upp kronan och sedan för framtiden akta sig för sparsamhet. Sålunda undgående dess hemska följder.

*

Det som inte får finnas, finns inte. Så enkelt är det.

Det man inte vill se, ser man inte.

I synnerhet gäller detta, när "man" är sam- hället. Ty det som inte får finnas i ett väl- ordnat samhälle, det ska inte finnas.

Det får inte finnas kvinnor, olyckliga, vilse- ledda, eller ansvarslösa eller fattiga, som äro så onaturliga, att de icke vilja föda till vär- lden sina ofödda barn. Staten vill icke veta av sådana kvinnor, alltså finnas de icke. Allt- så kan det aldrig bli tal om att läkare skola ingripa och hjälpa dessa non-existerande kvinnor.

Som dock envisas att finnas till, envisas att i sin nöd vända sig till läkare. Få nej — och gå till kvacksalvare. (Som inte heller få fin- nas.) Varefter läkarne sedan, i många fall, få ta hand om de stackars kvinnorna, som tack vare kvacksalvarna lidit kanske obotlig skada.

Just nu har återigen en kvinna häktats, den där bedrivit yrkesmässig fosterfördrivning och "hjälp" ett hundratal kvinnor. Av vilka sä- kerligen icke så få nu, som sviter av hjälpen, dragas med livslång ohälsa.

Alltunder det att läkarne stillatigande och med korslagda armar — bundna av lagens be- stämmelser — åse trafiken.

Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

LILLA HERTIGINNAN

FRÅN SLOTTET I SKOTT-

EN INTIM SKILDNING

Det berömda leendet.

DET FINNS VÄL FÅ KUNGLIGA, som äro så populära som de engelska, det såg man bäst under engelska kungens sjukdom. Men ingen av dem är så dyrkad som hertiginnan av York, hon framstår som en sannskyldig folkets idol. Hennes popularitet verkade en tid nästan hotande att alldeles överskygga en annan hög dams, så att pressen lär ha fått en påstötning att inte uteslutande framhålla hertiginnan av York. Från den regniga aprilidag för snart sex år sen, då hon som ung brud steg ut ur Westminster Abbey vid sin brudgums arm och smålog mot de hyljande folkmassorna har hon faktiskt stått i folkgunstens solsken.

Hennes leende har blivit världsberömt. Det påstås att allt beröm som sagts om det är sant, och hennes grace är nästan lika berömd. En av världens största filmstjärnor påstod helt framt, att hertiginnan skulle ha kunnat bli oöverträfflig som filmskådespelerska. "Hon behärskar fullkomligt sina gester, sade filmstjärnan, varenda rörelse kommer till sin rätt och ändå äro de så knappa. Aldrig för mycket, men alltid tillräckligt."

Mycket har sagts och skrivits om hertiginnans obeskrivliga charm. Hon har en underbar röst och ett utsökt förbindligt sätt, det är väl sådant som räknas till charm. "O, en så artig dam", sade förtjust en liten gosse, som fått tala med hertiginnan. Att ett barn har förmågan att urskilja vad det är för en egenskap, som han mest tilltalas av, visar, att denna är mycket utpräglad.

Hennes älskvärdhet kommer från hjärtat och har sin rot i hennes önskan att göra det trevligt för andra. Hon verkar alltid som om just det för handen varande tillfället vore det allra trevligaste och som allt vad som sades till henne just nu, vore det enda i världen, som hon ville höra. Men det

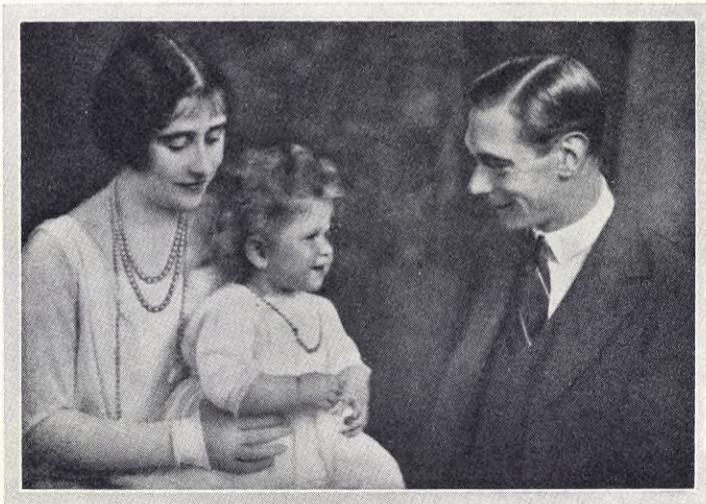
Bland gästerna till prinsessan Märthas och kronprins Olavs bröllop märkas hertigen och hertiginnan av York. Hertiginnan är säkerligen en av de mest populära kungliga personer, som nu leva och hennes liv har varit ganska märkligt. Här är en skildring från en Londonkorrespondent, som ger en god bild både av hennes person och hennes karriär.

finns dock ingenting mekaniskt i hennes sätt. Det är lika ursprungligt som solskenet och beror inte på någon självöverskattning, hon vill att människor skola tycka om henne, bara därför att hon känner sig vänligt stämd mot dem i sitt hjärta. I stället för att fundera över vad intryck hon skall göra, tänker hon bara på att den som hon talar med skall känna sig obesvärad.

Hertiginnan har också en naturlig värdighet, som inte alls verkar stel. Den är medfödd helt enkelt. I sin toalet visat hon den skickligheten att alltid vara distinguerad utan att vara uppseendeväckande, och det är karaktäristiskt för hennes personlighet, att hon är en av de få av denna generation, som kan uppträda oshinglad utan att verka gammaldags.

Folk säger om hertiginnan, att hon har fallenhet för kunglighetens yrke, fastän hon inte vuxit upp till det. Och kungligheten är ett arbetsamt yrke. Varje dags post medför i medeltal åtta stycken brev med anhållan att hertiginnan ville i näder bevista o. s. v. Och varje anhållan prövas noggrant, om den kan beviljas. Detta sker i den tidiga morgonstunden. Dagen är sedan tämligen fylld.

Lady Elizabeth Bowes-Lyon — så hette hertiginnan av York före sitt giftermål — har visserligen inte vuxit upp till sitt yrke, men hon tycks ha en bestämd kallelse för det. Hon är dotter till lord Strathmore och hans maka, i sig själv Cecilia Cavendish-Bentinck av den engelska högadeln. Hon är kusin till hertigen av Portland. Lady Elizabeth Bowes-Lyon är den yngsta av tio syskon. Hennes far hade

Hela familjen. Ett porträtt taget vid hemkomsten från Australien.

blivit earl, då hon var fyra år gammal och familjen ägde gods både i England och Skottland. Egendomen St Paul's Waldenbury i Hertfordshire är en typisk engelsk herrgård och barnen ansågo den kanske mest som hemmet, Glamis slott i Skottland, där familjen givet vistades åtminstone några veckor varje år, är ett högromantiskt ställe med minnen från Walter Scott. Glamis har varit i familjens ägo i över 500 år. Macbeth har, om man får tro Shakespeare, utspelat en del av sin korta blodiga saga där, men flera mera verkliga skotska kungar och stormän ha förbundet sina namn med Glamis Castle. Det är ett riktigt spökslott, grått med torn och tinnar, och det behövs en blomstrande, högst livaktig familj att driva ut spökstämmingen ur välvda gångar och skumma stentrappor. Hertiginnans familj tycks emellertid ha uppfyllt även högt ställda fordringar på livlighet och glatt humör. Näst före henne i ålder kom David, som var hennes älsklingsbror något mer än året äldre än hon och berättelserna om deras lekar och upptåg äro fulla av behag och omedveten charm. Hon hade redan som fyra, fem års tös sin lilla värdighet. Hon älskade främmande och hon underhöll gästerna på ett smålustigt sätt, som utgjorde allas förtjusning. Lustigt nog kallades hon på skämt prinsessan Elizabeth för sin lilla värdiga airs skull.

En gäst på Glamis Castle skildrar det glada, otvungna umgängeslivet där, sedan den lilla flickan blivit vuxen. Gästerna brukade komma oombedda och familjelivet var så rikt, att alla oväntade gäster funno sig väl tillrätta och hade ovanligt trevligt.

Om det var möjligt, brukade man övertala lady Strathmore att sätta sig till pianot efter middagen och den vackra salongen i 1400-tals stil låg då i skymning med undantag för ljusen på pianot vilka endast upplyste lady Strathmores blida ansikte och dem som stodo omkring henne. Alla gästerna sjöngo med i den sång hon spelade och som hon brukade anpassa efter sällskapet. Lady Strathmores förmåga att finna det karaktäristiska hos var och en var storartad. De voro en förtjusande familj, alltid goda vänner och på gott humör, överseende mot andra, aldrig överkritiska mot främlingar och i varje liten motgång lyckades de finna den humoristiska sidan. Hertiginnan har fått denna lyckliga gåva, hon har självbehärskning och förlorar inte humöret för små motigheter, och hon har även trots sina unga år provat de större.

Hon var tretton år, då kriget bröt ut. Glamis slott förvandlades på några dagar till ett krigssjukhus, där hennes mor lady Strathmore och de vuxna döttrarna blevo sköterskor. Inte heller hon själv undantogs från omsorgerna. Hon blev soldaternas ständiga sällskap och allas deras solstråle. En hel del soldater från Australien vistades där under kriget och när hertiginnan sedan med sin gemål gjorde den långa resan för att inviga världens nyaste huvudstad, Canberra, sammanträffade hon på

Kobbs Äkta Kinesiska Théer
Obs.! Lilafärgade etiketter.
Peking * Canton * Hongkong

Rekommenderas av Herrar Läkare.

SOM ALLA SVÄRMA FÖR

LAND TILL KUNGAHOVET I LONDON

AV ENGLANDS »SECOND LADY».

olika platser med dem, som varit gäster på Glamis något av åren 1914—1917.

Mot slutet av år 1922 började hela England sysselsätta sig med "den förtrollande flickan, som hertigen av York var förtjust i". Hertigen av York, engelska kungahusets andra son, hade en gång kallats sjömansprinsen och gjorde också krigstjänst vid flottan. Sedan fick han ett annat namn, industriprinsen, på grund av sitt intresse för socialt arbete inom industrin. Det intresset har han behållit och leder personligen social verksamhet av olika slag.

Det blev mycken undran i landet, hur det skulle gå med prinsens tycke. Skulle den söta flickan våga ge sig in i något så fordrande och främmande för hela hennes föregående som att bli medlem av kungliga huset med alla skyldigheter, som följde i släptåg. En av hennes bästa vänner från den tiden karakteriserade situationen med orden: "Visst var hon förfärligt rädd för sin blivande höga ställning, men hon kom underfund med att hon kunde helt enkelt inte leva utan honom."

Kungen och drottningen gävo sitt samtycke och nödvändiga officiella mått och steg togos. Det är över 250 år sedan en kunglig prins med direkt arvsrätt till tronen fått kungligt tillstånd att gifta sig med en undersåte. Den senaste var också lustigt nog en hertig av York, bror till Karl II och sedermera kung Jakob II. Han gifte sig med Anne Hyde, som också var dotter till en earl, historikern Clarendon.

Drottning Viktoria hade för övrigt föregått med gott exempel, hon lät sin dotter, prinsessan Louise gifta sig med markisen av Lorne och sedermera sin son-dotter gifta sig med earlen av Fife.

Det tog inte någon tid alls för hertiginnan att sätta sig in i sin nya ställning. De nygifta bodde först på White Lodge utanför London, men som de måste fylla en massa officiella funktioner, voro de glada att få komma in till själva staden och fingo sitt residens i Chesterfield House. Utom alla officiella plikter hon måste fylla i London har hertiginnan också alltid deltagit i sin gemäls sociala intressen. Tillsammans med honom besökte hon som nygift alla de stora industricentra i norra England. Entusiasmen var stor vart hon kom, och överallt möttes hon av hyllande folkmassor och flaggprydda hus. Det berättas, att de som voro för fattiga att skaffa flaggor, hängde ut röda barnunderkjolar för att ändå få visa sina patriotiska känslor.

Några märkliga yttre händelser ha icke tilldragit sig i deras liv. Två långresor ha de gjort, den första helt privat till Sydafrika för att jaga, den andra till Australien och den var så mycket mera officiell, då hertigen representerade kungen av England. Den största händelsen på den färden var invigningen av den nya huvudstaden Canberra. Det var nog en av de mest prövande

Hertiginnan av York. Efter målning av Laszlo.

färder som det unga hertigparet varit med om. Programmet var så överbelastat, att det tog alla deras krafter att hinna med vad de utlovat. Från början hade det bestämts att hertiginnan varken i små eller stora församlingar skulle ta någon i hand. Hon skulle ha blivit tillintetgjord, om hon försökt, ty tusentals människor voro samlade på hennes

Hertiginnan i officiell funktion.

väg vart hon kom. Sista gången hon visade sig offentligt i Australien, sade hon glatt: "Å, nu kan vi ta alla i hand. Det är inte mer än tusen människor och eftersom det är sista gången behöver vi inte bekymra oss om att det blir ett exempel till efterföljd."

Då hertigen och hertiginnan återvände till England hade de en skeppslast full med leksaker, som de fått i present att taga hem till sin lilla dotter Elizabeth.

Prinsessan Elizabeth var bara åtta månader, då hennes föräldrar måste lämna henne för den långa resan och nu hade de varit borta hela sex månader. Med varje post skickades fotografier av den lilla ut till Australien, men vad är en fotografi mot en liten dotter livs levande. Hon hade samma barnsköterska som hennes mor haft och vistades hos morföräldrarna, där hon frodades och växte till.

Hon har ärvt sin mors intagande leende och har redan förstått att förtrolla hela London. Hon är "hela världens lilla vän", den lilla blåögda och guldhåriga flickungen. När hon drogs i sin vagn i Hyde Park blev det så mycket folk omkring den, att det var rent för mycket. Publikens handgripliga beundran tvingade hennes lilla höghet att inhibera sina Hyde Park promenader. Lyckligtvis har hon sedan icke saknat möjlighet att hämta frisk luft på annat håll.

På de underbara gamla slottet, Glamis, där en del av hertiginnans barndom och ungdom förflytit finns ett gästtrum, som kallades Sir Walter Scotts, därför att den store författaren bott där någon gång vid ett besök på slottet. Sängomhängena till den väldiga stolpsängen i 1500-talsstil äro av rutigt skotskt tyg än i dag.

Förr i världen var det sed på Glames Castle att ändra detta skotska tyg efter den besökare, som skulle hysas i rummet under sitt besök. Som bekant har varje skotsk klan olika rutning och olika sammanställda färger och det ansågs höra till gästfrihetens stränga lagar, att var och en skulle känna sig hemma i sitt eget rum, och det hjälpte hans släktfärger honom till. Det blev nog många gånger att rumstera i skåpen och draperer om sängomhängena i all hast, då en ärad gäst kom och överraskade, vilket inte var ovanligt i de tider, då det varken fanns telegraf eller telefon, på sin höjd en väktare i tornet och han kunde inte genomtränga mörkret med sin syn eller se tvärs igenom skogen.

Vi småle litet överlägset åt denna form av älskvärdhet. Men omsatt i modernare former lever den förmodligen kvar hos den lilla hertiginnan, som med sitt väsen vunnit ett helt folk och som ingen tycks kunna motstå. Och man hoppas att hennes intagande egenskaper skola ärvas av hennes lilla dotter, som författningsenligt en gång kan komma att bestiga Englands kungatron.

**Hälsa genom
Värmekudden**

DEN LJUVA OCH DEN DJUPA

TVÅ FRANSKA FÖRFATTARINNOR MED LITTERÄRA ANOR.

Eve Paul-Marguerite.

LIKSOM DERAS FAR OCH FARBROR ha Lucie och Eve Paul-Marguerite en gemensam bostad, ett nätt litet hem på vänstra Seinestranden, där jag med ett visst vemod återsett möbler och tavlor som en gång tillhört den magnifika villan i Passy, dit jag introducerades av Ellen Key.

Eve Paul Marguerite skriver ljuva, romantiserade böcker för unga flickor. Hon har just givit ut en roman som heter "Häxeriet". Den handlar om en vildkatta till flicka som, dödligt förälskad i en ung ingenjör, spår honom att han skall bli förälskad i henne. Ehuru han är förlovad med en mycket vackrare och rikare flicka, gifter han sig också till sist med henne. Ett under i sanning! Romanen försiggår nere vid Biskayabukten, och författarinnan ger vackra beskrivningar från det härliga, baskiska landskapet.

Lucie Paul-Marguerite har ärvt sin faders skarpa, analytiska talang. Det är oftast konflikten mellan könen som hon klarlägger med en förbluffande ärlighet och skarpsynthet.

En av hennes böcker heter "Apan och hennes fiol". Den kuriösa titeln är ett citat från Balzac där det heter: "Huru många män gifta sig ej utan att veta vad en kvinna är. Huru många bära sig icke åt som apan från Kasan med fiolen. De krossa kvinnans hjärta, som de icke förstå, liksom de förakta och förinta en juvel, vilkens hemliga makt icke är dem uppenbarad."

I "Apan och hennes fiol" får man följa ett ungt par från förlovningsdagen ända till den unga hustrun gör sig fri, sedan hon under några år utan att knota lidit kval genom makens egoism och hänsynslöshet.

Hela berättelsen består av löst hopfogade brottstycken.

I stället för att redogöra för handlingen i boken skall jag här fritt återgiva några av dessa brottstycken, därigenom uppstår en resumé av boken och man får en aning om, författarinnans korta och pregnanta stil.

Hon är aderton år. Han tjugotvå. Röster numla var de var röra sig: "Så söta de äro!"

Namnet Marguerite väcker hos en svensk publik idéassociationer av La Garçonne Ungkarlsflickan, romanen, som gick ut i 475 tusen exemplar och inbringade sin författare Victor Marguerite guld om också inte ära. Men Victor Marguerite hade förut ett stadgat litterärt rykte inom sitt eget land. Tillsammans med sin bror, den nu avlidne Paul Marguerite hade han skrivit en hel rad romaner i realistisk stil. Söner till general Marguerite, som stupade vid Sedan, ha deras skuldringar från kriget 1870—71 blivit mycket beundrade. Liksom deras store föregångare bröderna Goncourt förde de bägge bröderna ett gemensamt liv i arbete och nöjen. De bodde tillsammans med sina familjer i en vacker villa i Passy. Nu är Paul död, och hemmet upplöst. Men han efterlämnar två döttrar, som ärvt den litterära begåvningen, de båda författarinnorna Lucie Paul-Marguerite och Eve Paul-Marguerite som här skildras.

Själva tro de att de gå mot lyckan, stackars blinda lamm, som föras till slakt.

Dödströtta komma de till sitt hem efter att ha tryckt för många händer och hört för många artigheter. Hon ville gärna byta och taga på sig sin vackra blå innekänning — men vågar inte.

De äta en icke vidare god middag i en svagt upplyst matsal under tryckt tystnad. Vid desserten litet omväxling! Föräldrarnas gamla kokerska kommer med en stor blomsterkvast och de bästa lyckönskningar till "Fröken".

Salongen verkar naken. De ska köpa en matta och några vackra gravyrer. Då blir våningen riktigt vacker.

Hon är pratsam till sin natur. I skolan roade hon hela klassen. Men i kväll är hon inte sig själv.

Allt är så nytt.

I morgon ska de ordna hemmet. Packa upp kappsäckarna och lägga in i lådorna. Så kommer hon nog att känna sig hemma...

Dagen därpå.

Han har placerat henne i en länstol klädd i peignoar. Hon känner sig besvärad i den vida kimonon som hindrar hennes livliga rörelser.

Han slår upp tavlor och hon beundrar honom. Så vacker han är i sin pyjamas! Hon tänker: "Vi ska dricka te för att få eftermiddagen att gå!"

Han vänder sig om:

— Är du där?

— Något! Kom och kyss mig...

Han utför uppdraget. Så där. Och hamaren återtager sitt arbete.

Hon gör sig ärende ut i köket för att ha något att göra. Där hjälper hon flickan att fylla kryddlådorna. Det tager goda tio minuter. Hon går åter in i salongen. Hon gäspar... Hon har förfärligt tråkigt, men gör sig icke själv reda för det.

Han upptager allt vad hon säger på ett egendomligt sätt.

...Vad du är litterär! — Vad du är löjlig. Eller: Du är tokig! — Du är enfaldig. Han rycker på axlarna beklagande. Och en annan gång: — — —

... Om jag är svartsjuk. För t—n, nej! Du har visst aldrig sett riktigt på mig?... Han tittar sig i spegeln, en face, i profil samt far

Lucie Paul-Marguerite.

med sin stora hand över sitt uppstrukna hår, som är vågigt av naturen.

Frukten att förolämpa denna gud, förlamar henne. Han njuter av hennes förvirring, som han tager för en hyllning och som han underhåller genom en ständig kritik och medlidssamma blickar, vilka säga: Ja, ja stackars liten... — — —

Hon vill sondera djupet av sin olycka, och han uttalar ord som icke glömmas, grymma ord, osanna ord som bedraga som falska vikter.

— Nåväl, nej, jag älskar dig ej... Gråt inte... tårar försköna sannerligen inte. Han talar med henne om de kvinnor han älskat... Han kommer inte hem om kvällarna; hon väntar i ångest.

En av hans barndomsvänner kommer på besök. Denne blir kär i henne och vill att de skola fly samman. Han känner karaktären på den som är hennes make!... Det är frestande att lämna allt — men hon nekar, ty hon inser att hon icke älskar vännen. Som minne ger han henne en vacker lilasfärgad sjal — vilken mannen, utan att fråga henne, skänker till en av sina fruntimmersbekanta.

Maken som känner att hon håller på att glida ifrån honom, att hon dömer honom, trots att hon aldrig beklagar sig eller bemöter honom annat än med mildhet — höjer sin hand emot henne!

Han har slagit henne! Då, först då, får hon äntligen mod att lämna honom trots föräldrarnas smärta och vänners tadel. Hennes kärlek har värkt slut.

Efter denna roman, som ligger tio år tillbaka i tiden, har Lucie Paul-Marguerite utgivit en hel del noveller och romaner. Bland andra "En illa uppfostrad flicka" som utgitt i 27 tusen exemplar, en fransk bearbetning av en kinesisk saga och nu senast romanen La Chèvre folle (Den kollriga geten) ett smeknamn på bokens hjältnina.

ANNA LEVERTIN.

LIDOL
TILLFÖRLITLIGASTE
BRÖSTKARAMELL

ENDE TILLVERKARE:

Forsberg
GÖTEBORG

Liptons Thé
LIPTON

är och förblir
det bästa.

är världens största och
förlämnade Téfirma.

HUR JAG VILL BETALA SKATT...

En tycker om den direkta skatten på debetsedeln.

En annan vill helst betala skatten med kaffetären och sockerbiten.

DAMERNA OM EN AKTUELL FRÅGA.

Stadsfullmäktigen fru *Elisif Théel* påvisar att man kan reglera de indirekta skatterna själv:

Ni ber mig om ett uttalande ur husmoderssynpunkt angående fördelen av direkt eller indirekt beskattning. Vore jag en husmoder av den gamla stammen, den vars hela diktan och traktan gick ut på att uppvisa för sin man ett lågt hushållskonto och få en klapp och ett erkännande som duktig husfru till tack, så kan ju hända att jag resonnerade som så att bara de förnödenheter jag köper äro billiga, så kommer mig skattsedelns utseende intet vid. Men eftersom jag nogsammt vet, att hushållskontot endast är en detalj, låt vara en mycket viktig sådan i hemmets ekonomi, så tar jag med mycket jämnmod en mindre ökning på vissa förnödenhetsposter på grund av pålagd indirekt skatt, än jag ser min skattsedel ökad med motsvarande summa. Jag kan ju med fördel för min hälsa och min ekonomi köpa litet mindre kaffe, ja varför inte också socker, om dessa varor synas mig för dyra, men jag kan som hederlig medborgare inte undandra mig att erlægga min skatt. När jag går att betala min högst orättvisa skatt — mig pålagd därför att jag lever i ett lyckligt och älskat äktenskap — så glömmar jag konsekvent alla de fördelar, även motsatsen förekommer, som samhället genom dessa penningar förskaffat mig. Enligt mitt förmenande torde de flesta kvinnor i vårt land hellre se sina utgifter för kaffe, socker och andra förnödenheter ökade med exempelvis en femma per år — de ha dock i realiteten fått någonting för sina slantar — än de återfinna femman på sin »kontribution». Den har för många blivit en förargelseklippa som lett till en rätt så överraskande politisk strömkantring.

En politisk fråga av levande verklighet.

Landshövdingen *Ellen Hagen* påminner kvinnorna om deras intressen:

Direkt eller indirekt beskattning? Ur husmoderns synpunkt — ja därvidlag beror det ju helt och hållet på budgetens storlek, evad det gäller en individ eller en familj. Är budgeten liten blir ju den direkta skatten icke så betydande — viss mängd av livsmedel kan däremot ingen undvara, som är

Frågan om direkt eller indirekt beskattning är en av de fundamentala för olika politiska åsikter — nu är den återigen särskilt aktuell, då riksdagen behandlat sockerbetsfrågan. Kanske finns det många kvinnor, inte minst bland hemmets, som ägnat dessa problem blott föga intresse. Till deras kunskap har Idun av några damer ur olika partiläger inhämtat upplysning i ämnet. Deras inlägg äro värda våra läsarinners intresse och begrundan.

frisk och arbetsför. Kunde de direkta skatterna uttagas av arbetsförtjänsten innan den kom mottagaren till godo skulle detta säkert för de flesta kännas som en lättnad. Och för staten en besparing av indrivningskostnader.

Hithörande frågor äro ju för husmörarna av vitalt intresse. Kvinnorna avgjorde valet — så heter det efter politiska val numera här och var i världen, om med sanning eller ej är icke gott att avgöra. Men faktiskt var det omsorgen om det dagliga brödet som kom kvinnorna i England att såsom aldrig förr gå ur hus och hem till valurnorna, vid det valet som förde MacDonald till ledningen av nationens öden. Ängslan att få levnadskostnaderna fördrade — de direkta skatterna hade stigit oroväckande högt — omsorgen att hålla brödet billigt och därigenom så rikligt som möjligt för familjen, detta blir alltid en politisk fråga av levande verklighet som tränger in i varje litet hem och blir förstadd av varje moder.

Slösaren gynnas — den sparsamme straffas.

Stadsfullmäktigen fru *Brita Juhlin-Dannfelt* framhåller motsättningen slösaren — den sparsamme:

Frågan om direkt eller indirekt skatt — ja, jag vill bara framhålla några av de argument som på mig verkat mest övertygande, när denna fråga diskuteras.

Beskattningen nu för tiden är ju till största delen lagd på inkomster och kapital. Ju större inkomst man har, ju större kapital, desto mer får man skatta. Det naturliga sättet att ta ut skatt på inkomst och kapital är naturligtvis direkta skatter.

För min del anser jag emellertid att beskattningen inte till sin huvudsakliga del

borde läggas på inkomsten utan på konsumtionen. När man som nu beräknar skatten efter inkomsten och de sparade slantarna, så beskattar man faktiskt fliten och sparviljan. Och båda äro av så stor betydelse både för individen, familjen och samhället, att den icke bör förföljas utan i stället borde uppmuntras. Den överflödiga konsumtionen, den höga levnadsstandard, slöseriet och lyxen tycker jag borde vara de rätta skatteobjekten och dem beskattar man bäst genom indirekta skatter. Vi ha nog skatter och tullar på en del lyxvaror men huvuddelen av beskattningen tas ut på inkomst och förmögenhet.

Jag har hört för övrigt riktigt förnuftiga människor, som inte alls insett sparsamhetens betydelse för det allmänna och som t. o. m. påstått att det var utmärkt att folk levde högt och »satte pengarna i omlopp». Slösaren har i vår tid ett betydligt mer sympatiskt skimmer över sig än den sparsamme.

Men i själva verket är det den sparsamme och anspråkslöse som gör samhället de största tjänsterna. De slantar han t. ex. sätter in på banken lånas genast ut till olika företag. De skaffa nya arbetstillfällen, bli till maskiner, bostäder, fabriker o. s. v. De ligga inte döda utan komma verkligen i omlopp».

Den, som däremot lever högt, hans pengar gå mera sällan till svenska företag. Den mesta lyxen kommer utifrån, viner, bilar, siden, pälsverk o. s. v. Jag vill därmed inte säga att inte hans lyx också kommer en del svenskar till godo. Men ser man till vårt folks gemensamma bästa, så är sparsamheten utan tvivel till mera gagn än slöseriet.

Därför borde man göra vad man kan för att uppmuntra arbetsvilja och kapitalbildning. Framför allt bör man inte förfölja dem med straffskatter. Överhuvud skulle jag vilja inskränka de direkta skatterna så mycket som möjligt.

De som motsätta sig den indirekta beskattningen bruka påstå, att den skulle drabba de stora familjerna och de fattigare hårdare än den direkta. Men det behöver

(Forts. sid. 215.)

Ekströms Fästmjöl
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

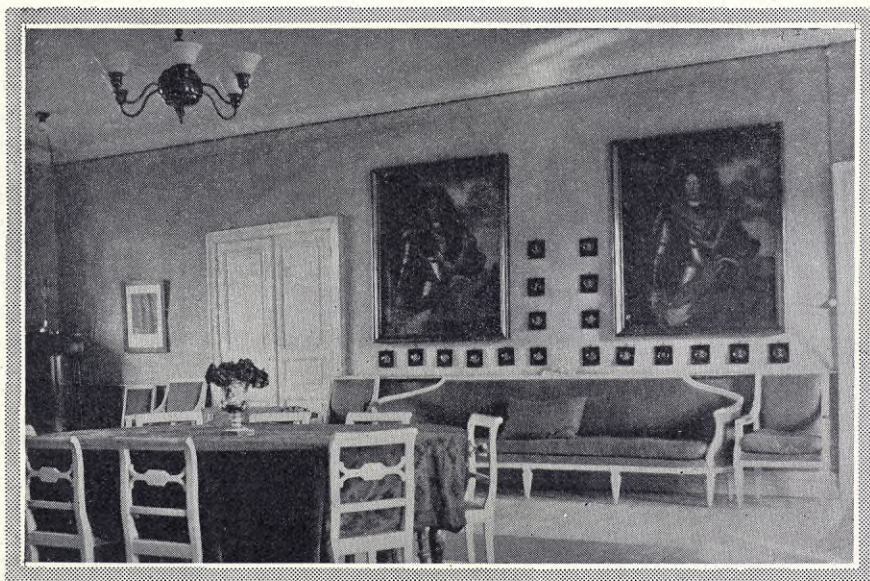
S L O T T E T A V T R Ä

GRIPENBERG — DET HERMELINSKA HERRESÄTET OCH DESS STORA MINNEN.

Gripenbergs herrgård.

Friherrinnan Jane Hermelin med hund.

Matsalen.

Med särskilt intresse och med vördnad hör man i denna skildring av det intressanta gamla Smålandsgodset Gripenberg hur gamla minnen pietetsfullt vårdas och t. o. m. samlas till ett släktmuseum. På Gripenberg residerar som värdfolk baron Joseph Hermelin och hans maka, f. von Koch.

En vacker vägg i Röda förmaket.

EN EGENDOMLIG BYGGNAD, ETT väldigt träslott med torn i alla fyra hörnen, som spökligt fascinerande reser sig från en kulle — det är Gripenberg, fideikommiss inom Hermelinska släkten och byggt på 1600-talet av den store fältmarskalken Carl Gustaf Wrangel. Slottet har stor likhet med Skokloster — även det uppfört av Wrangel — vilket kommit en att förmoda, att samma arkitekt, Nikodemus Tessin d. ä., även är skapare till detta intressanta gamla monument i trä, ett av de få bevarade sedan så lång tid tillbaka.

En väldig gårdsplan — tennisplanen på dess mitt verkar som en liten plätt — flankerad av tvenne rader vita byggnader och från den träda vi in i slottet genom en massiv koppardörr med tvenne portklappar, vilka sedan mer än 250 år förkunna, att besökare önska vinna inträde.

Det gamla träslottet står till allra största delen oförändrat sedan 1600-talet och möbleringen har knappast undergått någon förändring på de sista hundra åren. Den blåvita möblen

i matsalen är från Sturehof, och från väggarna blicka ärevärdiga förfäder ner, bl. a. det berömda bergsrådet Sam. Gust. Hermelin, förevigad i en medaljong. Här hänger också "Rankesan", som hon kallades, d. v. s. friherrinnan Magdalena Rehbinder, född Ranck, vars rykte inte är det bästa. Hon förfalskade ett testamente och svor falskt för att till förfång för sin styvson tillskansa sig Gripenberg. Att hon efter detta går igen, är ju helt naturligt.

Ett vackert rum är Röda förmaket, där väggarna prydas av släktporträtt av von Breda, Scheffel och Jakob Björk, den senare en lärjunge till Lundberg, vars oljeporträtt ha en slående likhet med Lundbergs pasteller. Även äro här tvenne repliker av David Krafft d. y. Allt givande rummet en gammalförnäm stämning.

Stora kungsvägen genom Sverige gick alldeles förbi Gripenberg, och då en gång Karl Johan skulle ligga över här, införskrev man tapeter från Frankrike för att göra Blå förmaket till en honom värdig sovkammare.

Dessa tapeter sitta alltjämt kvar. Till rummets kuriosa höra även några stora tavlor sydda med huvudhår av Anna Elisabeth af Söderling.

Ett stort och gammalt bibliotek är inrymt en trappa upp, ett hemtrevligt rum med öppen spis och — fotogenlampa, som friherrinnan enligt egen utsago "envisas med att ha kvar". Här är väldiga bjälkar i taken och golven bestå så gott som överallt av grova halvmeterbredda plankor.

Baron Joseph Hermelins far, friherre Axel Hermelin, som tills för 13 år sedan härskade på Gripenberg och då — 97-årig — samlades till sina fäder, var en mycket originell man, och om honom berättas otaliga historier. Särskilt är ett rum på Gripenberg genöppnat av hans person och historia. Det är ett hembygdsmuseum, eller rättare sagt ett Gripenbergsmuseum, som den nuvarande fideikommissarien ordnat, ett helt stort rum med saker, som använts på egendomen. Där är en kvarn att mala enbär till enbärdricka, där är ett

(Forts. sid. 216.)

Ä R N I A R I S T O K R A T ?

DET FINNS FYRA EGENSKAPER SOM ÄRO NÖDVÄNDIGA FÖR DEN BLÅBLODIGA

Av

JAG SER REDAN ALLAS BLICKAR I andanom vändas mot ättetavlorna, de färglagda sköldarna och adelskalendern. Men det är nu inte alls fråga om detta. Adeln var ju förr i världen ett stånd i samhället, och adelskalendrar och ättetavlor äro bara ett slags kataloger eller förteckningar över medlemmarna, utarbetade med en smula mer historisk omsorg, så att även livsupphoven och telningarna fått komma med. I vår demokratiska tid har man emellertid alltmer börjat skilja mellan begreppen adel och aristokrati, och man har till och med för att skilja adelsmännen från andra aristokrater börjat använda facktermen börsaristokrati till åtskillnad från till exempel penning- och själsaristokrati.

I vår demokratiska tid kan sålunda vem som helst vara aristokrat. Det beror bara på läggningen och på egenskaperna. Ty faktum är, att hur än världen vänder sig och allting nivelleras, så finns det ännu speciella egenskaper, som måste få betecknas som typiskt aristokratiska. Härmed avses icke någon kvalitetsvärdesättning, såtillvida, att de aristokratiska egenskaperna skulle vara bättre än de andra, som vi kunde kalla demokratiska. De äro bara mer exklusiva, mindre allmänt förekommande, och återfinnas snarare inom vissa klasser, grupper och familjer än hos andra. Detta framhålles till undvikande av eventuellt missförstånd.

Som typiskt aristokratiska egenskaper skulle jag vilja framhålla fyra: tacksamhetskänslan, generositeten, pietetskänslan och kontinuitetsinstinkten — de två senare kunde emellertid sammanföras under en och samma beteckning: fortsättningsbehovet. Det är respekten för dessa värden och den naturliga inställningen till dem, som i främsta rummet avgör, om vi äro aristokrater eller inte.

Kunna då de breda lagren, dessa som inte fått någon utsökt och noggrant övervakad hembildning, inte känna tacksamhet? Man kan sannerligen i första ögonblicket stå och stirra häpen över en fråga av detta slag. Ändå skulle åtminstone undertecknad vilja påstå, att de inte kunna det. Jag har sett prov på mycken tillgivenhet och vänskap bland folk, som man kunde räkna till dessa bredare lager, och där finns samhörighet, ja, jag vågar t. o. m. påstå att de äro mera solidariska än de s. k. "bildade" äro. Men jag har under hela mitt långa liv aldrig eller åtminstone ytterst sällan där sett prov på tacksamhetskänsla, på detta spontana behov att löna igen, att återgälda, att avbördä en vänskapsskuld som faller sig så naturligt inom en annan samhällsklass. Finns det någon av er, som kan anteckna en tacksamhetsgärd visad av någon så kallad "enklare människa", som ni på något sätt hjälpt? Som kommit till er av hjärtats egen obehövliga drift för att löna igen en godhet? Som besvärat sig för er bara för nöjet att få besvara sig för er? Eller som själv tänkt ut en gentjänst?

Nu svarar alla och kanske till och med i korus ett kraftigt ja. Och när jag säger, att jag aldrig sett detta slags spontana uttryck av tacksamhet, så är

Alma Söderhjelm

Det är en spännande och farlig fråga professor Alma Söderhjelm här utkastar i ett spirituellt och intressant analyserande kåseri. Det är ingen klassfråga — den har upplyst folk kommit ifrån och vare den oss fjärran. Aristokraterna finna vi överallt bland fattiga och rika, i telefonkatalogen som i adelskalendern, men de aristokratiska egenskaperna bestå och — hoppas vi — skola bestå. Vilka äro de? Ja, Alma Söderhjelm visar för sin del på ett utvalt fyrtal. Frågan kan och kommer väl att diskuteras.

det även en viss överdrift i det. Vi få ju varje minut konstatera att ingen regel saknar undantag. Ibland kan det som ser ut som brist på begåvning för tacksamhet även bero av andra orsaker: blyghet, ett slags anspråkslöshet eller tafatthet inför det säregna och ovanliga. En märklig upplevelse hade jag härom året i detta avseende, när en dag en telefonröst, som påstod sig tillhöra "bara en enkel man", med en naturlighet och ett förtroende, som jag satte oändligt värde på, frågade mig om råd i en "delikat" sak. Hans syster hade rönt synnerlig välvilja och vänlighet av det "herrskap" hos vilket hon varit hemsömmerska, och som till och med hade hållit en fest för henne på hennes 40-årsdag, och nu ville han avlocka mitt obekanta jag

I Jakobs kyrka i Stockholm sammanvigdes fredagen den 1 febr. löjtnanten på övergångsstad vid Livregementet till häst greve Carl Axel Ståckelberg och fröken Märta Koskull, dotter till framlidne friherre Anders Koskull, Engaholm, och hans efterlevande maka, född Aschan. (Jäger, hovfoto.)

ett råd om huru han skulle kunna visa tacksamhet tillbaka. Kunde han sända blommor? Eller skriva ett brev? Jag får säga, att jag blev både glad och förstämnd över frågan. Glad över denna tacksamhetskänsla, som besjälade honom, förstämnd över att se, vilken social klyfta, som ännu förefinnes i samhället, då denne man, som säkerligen var en aristokratnatur, måste fråga sig för om han kunde uttrycka sin tacksamhet på samma sätt som är vedertaget bruk inom de så kallade "högre" samhällsklasserna!

Hur mycket ovanligare är icke detta exempel än det jag hade häromdagen. Jag hade beställt några stolar. Mannen som skulle göra dem, blev sjuk, och såg ut som ett spöke, när han kom till mig efter att ha börjat stå på benen igen. Jag erbjöd honom pengar i förskott, emedan jag visste, att han hade det smått och kanske mest emedan han icke bad härom. Han tog tacksamt emot. Men nästa gång han kom till mig var han inte fullt så intresserad av arbetet. Och följande gång var det en hel massa orsaker som hindrade att göra det färdigt, och tredje gången kom han för att anmäla, att materialet ställde sig dyrare än han hade tänkt och att han var tvungen att öka på det överenskomna priset med en tredjedel! Detta var hans tacksamhet.

Orsaken till bristen på tacksamhetskänsla är vanligen bristen på den drift som kallas generositet. Om något, så är väl givandets lycka en aristokratisk känsla. Vi ha alla en viss förnimmelse härav, trots att vi inte göra det klart för oss eller erkänna det. Om vi träffa en högaristokratisk person och komma underfund med att denne aristokrat är småsnål och futtig, så ge vi gärna den och den i hans aristokratism. Vi har på känn, att det inte är fint att vara snål — ja, detta ha vi alla i den höga grad på känn, att det gett anledning till åtskilligt mer eller mindre redbart slösande med andras pengar. Man är slösaktig, emedan man vill vara fin. Men generositet är icke detsamma som slösaktighet och isynnerhet inte slösaktighet med andras pengar. Generositet behöver till och med inte alls ha något med pengar att göra. Generositet — det är att ha famnen full av goda tankar, av välvilja, kärlek, omsorg om andra. Har man sedan pengar att stödja denna hjälpsamhet med, är det ju en yttermera lycka — men det är ju så få som ha det. Generositet är vidare det stora överseendet med nästan, det förlåtande hjärtat, frånvaron av småaktighet, vilighet till förlåtelse för de oförrätter som tillfogats en.

Den tredje känslan är än mer exklusiv, nämligen pieteten — med andra ord aktningen för vad som varit, vare sig det nu sedan gäller förfädrens verk eller de band man själv knutit. "Vårt land, som är så pietetslöst", sade en gång en finländsk författare om Finland, "att ingen där vet, var hans farfar ligger begravnen." Uttalandet var hårt, men det ligger en viss sanning däri. Ty ju mindre utvecklade en individ är, och ju yngre

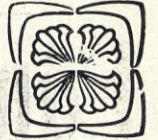
(Forts. sid. 216.)

Vid boken eller i vänners sällskap

är CAP Turbanpraliner
alltid en god tillgång

1 kg. 7:- 1/2 kg. 3:50 1/4 kg. 1:85 1/8 kg. 1:-

E N G A M M A L F Ö R D O M

FÖRSVAR FÖR KAFFEREPET. AV VERA v. KRÆMER.

VEM TALAR ILLA OM KAFFEREP?
Alla tala illa om kafferep. Alla uttrycka sin avsky för kafferep. Det har blivit en trossats att måla ut kafferep i skrift och bild och anekdoter.

Och ändå gå hela Sveriges kvinnor på kafferep — där det ska vara finare, kallas det te, men det beror ju också på att där äro utländskor med, som dricka te som om det vore kaffe. Seden är alltså universell.

Om man är ledig, så må man träffa varandra på det sättet! Är man inte ledig, måste man låta bli, och tusende kvinnor äro inte lediga så dags på dagen. Men dessa träffa andra i sitt arbete — skälet varför utarbetande kvinnor ändå stå ut, trots ofta sträng arbetstid och små löner, är säkert, oavsett tvånget, att man lever bland andra likasinnade, att man träffar varandra. Och att ensamheten sedan blir skön ovanpå samvaron, den dagliga samvaron, bland många.

De som icke ha utarbete eller ha kvällssysslor, exempelvis skådespelerskor, låt dem träffas kring en kafferund mitt på blanka middagen!

Det är helt enkelt detsamma som herrarnas frukostraster, besinna vad män träffas dagen lång! Det är så givet att männen tänja ut sin bordsrund mitt på blanka förmiddagarna, att somliga av dem bruka säga: jag hör visst inte till dem, som sitta och luncha i evighet, och därmed avvärja de samma eventuella klander, som drabbar deras fruar vid kaffekopparna.

Det kommer inte an på att man träffas eller när, bara hur!

Om människor tala ont om varandra, så

ha de möjligheter att göra det i ur och skur, alltid och på de vägar som stå dem till buds. Om människor äro tröga och tankelata, äro de det i alla skiften, det är inte deras form att umgås, som har skulden. Det där låter som en synnerligen lättillgänglig visdom, men jag tillgriper den emedan jag vill försvara kafferepet!

Det är sant, att ett utslungat nedsättande och skadande ord i den formen forstast när en större krets — det tar längre tid att telefonera till var och en — men ett sådant utslungat ord väcker också snabbast ogillande i en större krets, om det fälls där folk bruka säga att vi tala illa om varandra, nämligen på ett kaf — ja, jag fruktar att ni nu äro trötta på ordet. Det vill säga, enklast förmulerat, att hut går hem mycket raskt vid en sådan där rund, man ska inte tro annat.

Faktum är att en dambjudning numera i allmänhet är en värdefull form för samvaro. Bland kafferepsdamer numera träffar man doktorer, gymnaster, damer som på allvar arbeta socialt, fil. kandidater, sångerskor, utmärkta husmödrar, en hel del av de fruar, som betyda något i sina hem, damer som ha rest mycket, damer som äro värdefulla människor utan att ha någon etikett alls!

Alla dessa träffas då och då — i somliga kretsar kanske för ofta, liksom i den s. k. säsongen herrar gå för ofta på middagarna. Men man finner, då man på detta sätt hör vad som yttras i en krets av olika människor, att umgängeslivet numera är ofantligt inskränkt mot förr. Man ville ha sina vänner hos sig, man ville uppliva gamla bekantskaper, befästa nya, och så går ett

år och man har inte kunnat förverkliga någon av sina fantasier. Man är för trött, alla äro för trötta för sådant, inte kroppsligen trötta, men hjärnorna tas numera i bruk på ett sätt som var okänt för trettio år sedan. Alla erfara detsamma, alla ursäkta varandra i den vägen och följderna blir, att bjuder någon på det lättaste, nationaldrycken med dopp, så uppstår en allmän tacksamhet mot den som satt till sin energi för vår skull.

Och en sak till.

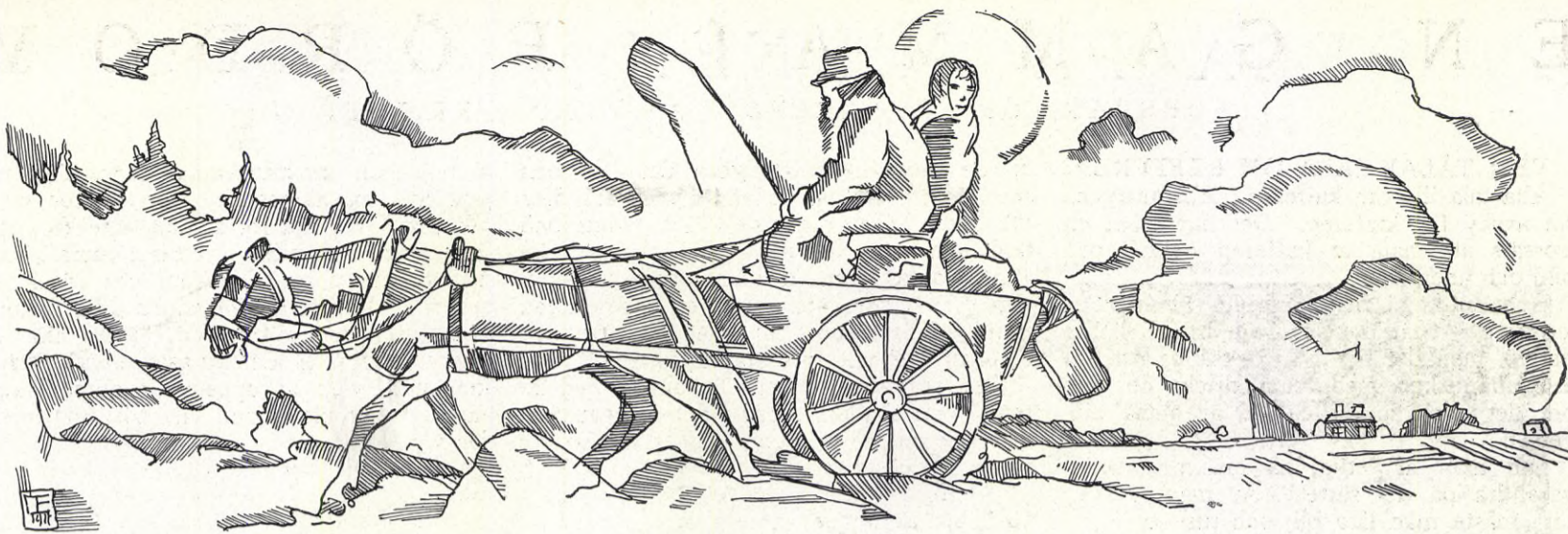
Småprat är inte av ondo. Man kan inte alltid vara uppe på koturnen — jag önskar ofta att man kunde få se sådana som äro det, när de komma för sig själva! Men i och för sig är småpratet en form för att känna sig för. Att känna efter om man har någon sympati att möta och inhösta för att ta med sig och glädjas åt. Genom ett prat om t. ex. hur man blir bemött i bodar — ett omtyckt kafferepsämne — går hela tiden samma trevare: ha vi något gemensamt? Genom det »tomma» pratet går en underström av det som är det viktigaste, själarna söka varandra. De kanske vända besvikna eller likgiltiga om, här fanns ingenting, vi äro för olika. Ja, en ren aversion kan komma upp ur djupet. Men det sker hela tiden i stilla former, under skenet av helt betydelselösa ord. I dessa ord finner man på ett underbart sätt ofta ett gensvar, som är större och som omfattar helt andra saker än det samtalet gäller. I sådant prat korrigeras ofta våra fördomar om varandra — något av det viktigaste, som kan ske människor emellan.

Nej, kafferep är bra saker, bara damerna äro någotsånär av rätta sorten!

Karlskrona har haft en ståtlig Amaranthal nyligen. Här ses fr. v.: ceremonimästarinnan fru Dagmar Bager, f. Jeanson, bar en klädning av amarantblå, pärlbroderad sammet med släp av silverlamé, (Tunborgs), de båda prestaverna frök-narna Maj Wikmark och Adie Åkerblom i klädningar av ljusgul georgette samt friherrinnan Stina Palmqvist, f. Hederstierna, i smultronfärgad moaré med guldcape. (Källman, Karlskrona, hovfoto, och Lenkert, Stockholm, foto.)

Fönster putsas bäst med HÄXAN

FÖR SENT. AV ASTRID KÄHR

DEN LANGBENTA, SENIGA HÄSTEN klättrade som en stenget uppför gångstigen. Väg kunde den knappast göra skäl för att heta, stora stenar stucko upp överallt, och ljungtuvornas rödvioletta kvastar sopade hjulen högt upp på ekrarna.

Charlott satt och höll sig fast i vagnen, hennes små händer vitnade under greppet, och hennes blick blev allt mer förskräckt.

Hon såg på mannen vid sin sida, tyst satt han och försökte få hästen att gå på de jämnaste bitarna av vägen. Han blev allt mer och mer lik skogen, allvarlig, skrämmande, sluten, medan hon själv kände sig som en främling.

Hon var från slätten, Charlott, den vida leende slätten, där blommorna kantade vägarna, och solen om kvällarna brann röd längst borta vid gränsen mellan himmel och jord. Ty slätten gränsade till himlen, det såg man tydligt.

Men mannen vid hennes sida, han var skogsbo, och hur han fångat henne, visste hon knappast själv. Han hade talat om skogen, det milsvida, hemlighetsfulla riket med sina mjuka mosstigar och sina höga, skogsväxta berg. Han hade beskrivit de skygga rådjuren, de snatrande vildänderna i skogssjöarna, hararna, som liknade grå ullgarnsnystan, och den högventa älgen med grenkrona som ett tecken på sin värdighet.

Hon hade sett alltsammans med häpnad, förundrade barnaögon, det var som en saga, som skrämde och lockade, som betvang henne och förtog hennes egen vilja.

Och nu var hon på väg in i det nya landet. Hon såg krönet på backen rakt över hästens huvud, tänk om remsen skulle brista och de slungades utför...

Den smala skåran mellan träden vidgades, när de kommo närmare — nu voro de uppe. Charlott drog en lättadens suck, men i nästa ögonblick var förskräckelsen där igen. Vägen stupade tvärbrant ner i en djup dal, och mitt emot dem slingrade nästa backe upp mot en glänta i skogen.

Orörlig, med slutna ögon, satt hon i vagnen. Hon kände, hur fruktan för skogen kom smygande, fruktan för det gröna, fuktiga dunklet, dit solen aldrig nådde, för stormen, som ven genom grenarna, för själva de jättestora träden, som skymde bort himlen, så att hon bara såg den som små, avrivna, klarblå tygstycken.

Plötsligt, som när en ridå dras åt sidan, vek skogen undan. Framför dem låg en glänta, en sollyst, öppen plats, som sakta sluttade ner mot en blank sjö. Där

låg en liten grå stuga mellan ett par hängbjörkar, och vita fjärilar fladdrade över gräset, som lyste dubbelt grönt efter färdens genom skogen.

»Nu är vi hemma», sade mannen och lyfte ner henne.

Charlott fick tårar i ögonen. Aldrig hade hon kunnat drömma om något så vackert mitt i den dystra skogen. Framför henne låg skogssjön, stilla och djup och speglade himlen och de drivande skyarna.

Hon glömde sin fruktan — men när hon vände sig om för att gå uppför förstugutrappan, då stod skogen alldeles bakom stugan, hög, mörk, hotande.

Halvt beklämd gick Charlotte över tröskeln till sitt nya hem. Där inne stod den höga kistan med utstyrseln och några möbler, som hon fått med sig hemifrån, de sågo främmande ut, som om de inte riktigt visste, vad de hade där att göra — liksom hon själv.

Och så blev det alltjämt. När Charlott såg ut över sjön, drömde hon sig tillbaka till slätten, skyarna buro små stycken av barndomslandet till henne i sina dimslöjor, och månen stod blank och stum över vattnet som en vän, som inte övergivit henne, men som inte heller kunde hjälpa henne.

Men bakom henne stod alltid skogen som en skrämmande skugga, dag och natt hörde hon dess djupa röst.

Rädd för skogen! — Får en skogvaktarhustru vara rädd för skogen? — Ånej, och om hon är det, så är det ingen, som frågar efter det heller. Djuren ska gå i bete på skogen, och källan med dricksvattnet ligger ett gott stycke in mellan träden, skogsbären gå inte hem själva och inte riser till vispar och kvastar.

Men det är underligt med skogen, den är inte så farlig, som den ser ut, inte riktigt. Den kan susa så sövande mjukt, den kan skydda för vinterstormar och frostnätter, och den kan ge av sitt överflöd.

Men i den bo också alla skuggor, allt som prasslar och tassar och skrämmer, och det greniga taket suger till sig solljuset, så att människan där nere på marken inte får den minsta lilla solsmula att värma sitt hjärta med.

Det var nog Charlotts lycka, att hon hade fullt upp med arbete omkring sig. Gården fick hon sköta så gott som ensam, första tiden var väl mannen litet mer mån om att hjälpa till med det tyngsta arbetet, men han tröttnade snart. Han var ju skogsman, och kom han bara utanför gårdsplanen, så glömde han, att

åkern skulle harvas och att djuren behövde vinterfoder.

När Charlott skulle få sitt tredje barn, satt hon hela dagen vid fönstret och såg, hur mannen från granngården skottade snö för att bana väg fram till henne. Snön låg upp till fönsterkarmarna, och mannen arbetade, så att svetten lackade. De visste, vad det gällde.

Grannhustrun hade lovat komma över till Charlott, och mannen hade kommit med budet, innan han gick ut i skogen på morgonen. Det föll honom aldrig in, att han skulle stanna hemma för en sådan sak, det hade ju gått bra förut, så gick det väl nu med. Och visst gick det.

Charlott började bli van nu, när barnen voro åtta dagar gamla, låg hon nere vid sjön och sköljde småtvätt, och plog och harv hanterade hon lika bra som något manfolk. Stark var hon också till både kropp och själ.

Sin längtan hade hon inte mycken tid över för, och det var inte, förrän de äldsta barnen växt upp och kunde hjälpa till på gården, som hon fick tid att berätta slättens sagor för sig själv och den minsta flickan.

Alla de andra barnen voro skogsfolk, kraftiga, rödblommiga, de sprungo som hjortar över hyggena, barfota och barhuvad, de kastade sig utan tvekan i de kalla skogssjöarna, så att det bruna vattnet stänkte högt upp, de stakade ekan genom isörjan på sjön, när de skulle till skolan, och de skrattade i förtjusning, när höststormen vräkte omkull skogsjättarna mitt i deras väg.

Och väl var det, tänkte Charlott, de skulle inte behöva genomgå samma skärseld som hon gjort de första åren.

Men lill-Stina, yngsta flickan, var av slättfolket, hon var liten och ljus i hyn, blid och rädd för syskonens bullersamma lekar, och hennes blå ögon speglade en längtan, längtan till något, som hon inte kände, ett land, som hon anade.

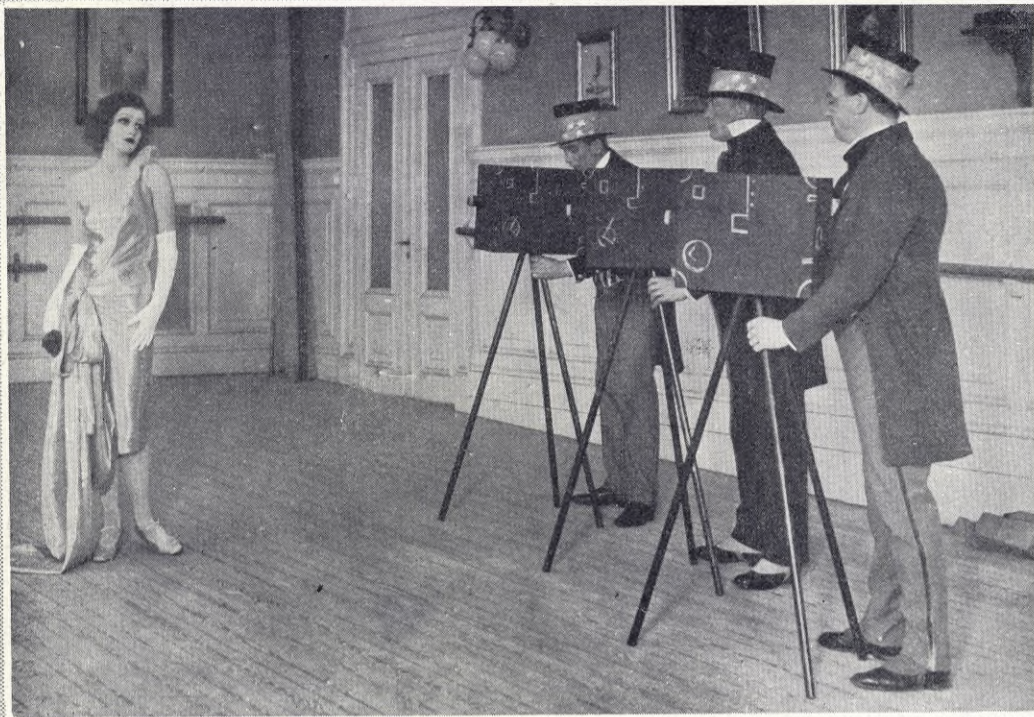
När fadern kom hem från jakten med herrarna, som rådde om skogen, sprungo syskonen fram och tiggde sig till att få följa med och se bytet, de lyssnade andlösa till de otroliga jakthistorierna, och när berättelserna späckades med svordomar, som faderns vana var, när han blivit mer än vanligt förplägad ur herrarnas matsäcksknyten och fickflaskor, då drömde pojkar-na om den dagen, då de själva skulle få leva samma härliga liv.

Men lill-Stina, yngsta flickan, smög sig

(Forts. sid. 217.)

EN RESA PÅ SCENEN

AMERIKANSKT, FRANSKT, ÖSTERRIKISKT OCH INDIANSKT I VECKANS NÖJESKRÖNIKA.

Greta Garbos framställarinna på Operamaskeraden poserar som »En mystisk kvinna».

Wienoperan kommer att gästspela på Stockholmsoperan och här ses en av de främsta gästerna: fru Elisabeth Schumann i Rosenkavaljeren.

Skådespelerskan Margit Manstad var en förtjusande indianska på Operamaskeraden, klädd i silverlamé och vita fjädrar. (lensen, foto.)

Franska skolans elever ha spelat teater och bl. a. uppfört svenska drottningar som tablåer med recitation. (Almberg & Preinitz foto.)

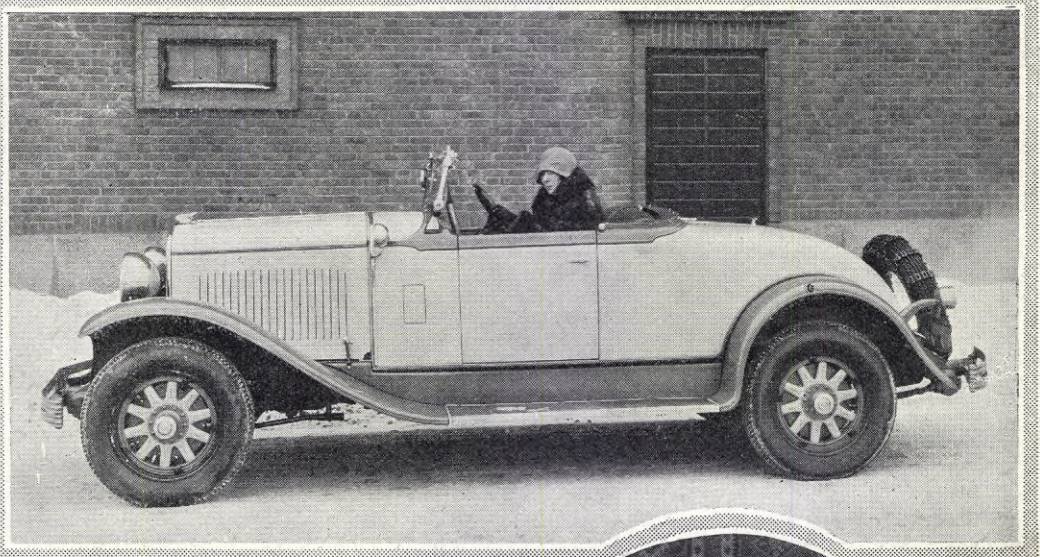

Från Operamaskeraden med dekorationen från Kungsholm.

HON SOM KÖR VINTERBIL

VEM ERÖVRAR IDUNS PRIS I BILTÄVLINGEN?

K. A. K:s stora bilvintertävlan kördes söndagen den 10 febr. och av de kvinnliga deltagarna nådde tre målet — en duktig prestation, som Idun här hyllar i specialfotografier. Prisbedömningen pågår och snart får vi se vem av de bilande damerna, som erövrar det av Idun uppsatta priset.

Fru Ingeborg Stille, f. Philipson, har genom årets tävlingar definitivt hävdat kvinnans berättigande vid en ratt i en tävlingskurva. Hon syns här i sin bil i ett av dess få stillastående ögonblick och vid pianot i sitt hem. Hur går det med andan?
(Överst.)

En ny stjärna inom dambilismen, predestinerad till fixstjärna, är doktorinnan Dolly Paulitz, maka till tandläkare Gösta Paulitz. Bilden t. h. visar henne i lugnet efter stormen, den t. v. i lugnet före, vid starten i Göteborg och upptäckten av en ny lyckosiffra, 9.
(I mitten.)

Fröken Signe Kassman, dotter till bankir Gunnar Kassman, är den yngsta av de av våra bildamer som för länge sedan lämnat "finäkningen" bakom sig. Bilbilden visar ej fröken Kassman i Göteborgstävlingen — där var hon i hög grad riktad framåt.
(Nederst.)

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

FREDRIQUE MALMBERG.
F. Calenius, Stockholm. Änka efter överläraren vid Tekniska skolan Frans Malmberg.
80 år den 23 februari.

LISA THOMÆUS.
F. Lundholm, Uppsala. Änka efter regementsläkaren vid Livregementets dragoner E. A. Thomæus.
75 år den 24 februari.

ALMA HOLMBERG.
F. von Gegerfelt, Lund. Maka till köpmannen Emil Holmberg, Lund.
70 år den 26 februari.

ANNA PETZOLD.
F. Löfstedt, Kungsbacka. Maka till f. d. postmästaren i Ronneby Wilhelm Petzold.
65 år den 22 februari.

FANNY EKENSTIERNA.
Fröken, Gripsholm, Mariefred. Skriftställarinna. Dotter till kammarherre F. E. Ekenstierna.
65 år den 23 februari.

IDA HASSELGREN.
F. Ihrman, Lidköping. Änka efter redaktören Andreas Hasselgren, Stockholm.
65 år den 27 februari.

ERIKA NOREEN.
Fröken, Sunne. Dotter till kommissionslantmätaren E. A. Noreen och hans maka, f. Poignant.
65 år den 27 februari.

NATALIA COLLIANDER.
F. Noreen, Landskrona. Änka efter läroverksadjunkten fil. dr C. Albert Colliander, Halmstad.
65 år den 28 februari.

SIGRID REUTER.
F. Strömmers, Stockholm. Änka efter direktören Gustaf E. Reuter.
60 år den 17 februari.

JENNY von ROTHSTEIN.
F. Ahlstedt, Stockholm. Maka till kamreraren Claes von Rothstein.
60 år den 21 februari.

ELISABETH SEBARDT.
Fröken, Stjärnhov. V. ordf. i Sv. Barnmörskeförb. Led. av Jacobs skolråd, Sthlm. Dotter till hovapotekare W. Sebardt.
60 år den 21 februari.

HILDA GELLERSTEDT.
F. Åström, Stockholm. Änka efter kamreraren i A.-B. Sjöassuranskompaniet Eric Gellerstedt.
60 år den 22 februari.

ELLEN ADAMSON.
Fröken, Göteborg. Förest. f. Fruntimmersfören. flickskola. Dotter till sjökaptenen S. A. Adamson.
60 år den 23 februari.

SIGRID CATANI-WAHLSTRÖM.
Fru, Kungsbacka. Maka till f. d. stationsinspektoren Gustaf Wahlström.
60 år den 27 februari.

LOUISE FAHLSTRÖM.
F. Tour, Jönköping. Maka till advokaten, jur. utr. kand. Ax. M. Fahlström, Jönköping.
60 år den 28 februari.

MATILDA NILSSON.
F. Amark, Skultorp. Maka till kyrkoherden och hovpredikanten Paul Nilsson.
55 år den 22 februari.

SELMA JERNBERGH.
F. Henschen, Eskilstuna. Maka till kronokassören, hovrättsnotarien L. Jernbergh.
55 år den 26 februari.

HEDVIG AHGREN.
F. Carlberg, Stockholm. Maka till redaktören Carl Ahgren, Stockholm.
50 år den 21 februari.

MÄRTA APELSKOG-FAHLBORG.
Fru, Djursholm. Med. lic. Praktiserande läkare.
50 år den 26 februari.

SIGRID HOLMBERG.
Fru, Mariestad. Maka till ingenjören Gustaf Holmberg, Mariestad.
50 år den 27 februari.

RUMFORD BAKPULVER

Världsmärket sedan 1857! Kostar ej mer än andra!

STEINWAY & SONS
Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - Brunkebergstorg 24

Badinrättningen
Telefon Sö. 330 56 och Sö. 4867.

Exabterad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30 och Sö. 15735.

Landets äldsta fabrik för tillverkning av s. k.
Springmadrasser

Senaste priskuranten, omfattande alla våra tillverkningar, sändes på begäran gratis franco.

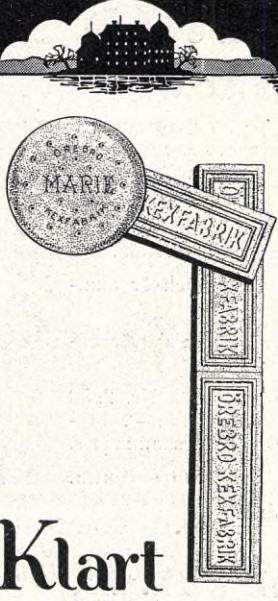
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Collanolja
smörjer läder så det passar alla väder

Klart
är, att man i valet alltid stannar för

Örebro KEX

Hur jag vill betala skatt...

(Forts. fr. sid. 207.)
ju inte bli fallet. Det beror ju alldeles på vilka artiklar som beläggas med skatter. Den indirekta skatten har inte bara den ovannämnda fördelen att läggas på konsumtion i stället för på flit och sparsamhet. Det måste också betecknas som en stor fördel att den betalas under årets lopp med små belopp var gång.

Många bäckar små...

Riksdagsledamoten fru *Olivia Nordgren* är avgjort för direkta skatter:

Att skatterna utgöras av två slag: direkta och indirekta, torde vara bekant för flertalet kvinnor, även de utav oss som icke intressera sig för politiska ting.

Men få kvinnor reflektera väl något närmare över huru dessa olika skatteformer verka på hem och hushållsbudget. De direkta skatterna kunna vi avläsa å våra debetsedlar, och detta sker sällan med någon hänförelse. De indirekta skatterna däremot, som inte komma till oss ett par, tre gånger om året allenast, utan dagligen och stundligen, så gott som varje gång vi husmodrar öppna våra portmonnäer för ett inköp, dem offra vi nog inte många tankar på. Ty dels rör det sig härvidlag om småsummor varje gång, och dels uppträda dessa skatter i en skyddande förklädnad i form av tullar, acciser och andra pålagor.

Och likväl torde väl de flesta människor, som syssla med ekonomiska ting, ha klart för sig att det är just småutgifterna som i det långa loppet samla sig till de största beloppen. Vilket också husmodrarna ha erfarenhet av.

Därför äro också de indirekta skatterna de som verka mest betungande för det stora flertalet svenska hem, framförallt gäller detta hemmen med de små och begränsade inkomsterna och med det största antalet familjemedlemmar. Särskilt kännbara äro livsmedelstullarna för dessa kategorier, enär det för dessa tullars vidkommande ställer sig så att ju lägre inkomsten är ju högre blir tullbördan procentuellt sett. Vilket är helt naturligt, då ju livsförnödenheterna intaga den främsta platsen i de mindre inkomsttagarnas hushållsbudget. Vartill kommer att det oftast är i dessa hem det största barnantalet är tillfinnandes, och alltså det största antalet munnar som skola mättas.

Tullar måste således betraktas som en icke önskvärd skatteform ur hemmens synpunkt, emedan dess verkningar hårdast drabba familjeförsörjare med stort barnantal och små inkomster. Men även ur samhällssynpunkt torde den kunna i viss mån betraktas som olämplig och orättvis. Går man nämligen ut ifrån att det är ett samhällsintresse att nya medborgare födas och fostras under sådana förhållanden att

för **MAN** och **KVINNA**
för **HÖG** och **LÅG**

En välvärdad hand är en prydnad för både man och kvinna. Ni är helt enkelt skyldig Eder själv att sköta Edra händer väl. **GAHNS MANIOL** är medlet. Beprövat sedan många år läker den narighet och hudsprickor. Maniol gör huden spänstig, vit och vacker och bör användas varje dag av både hög och låg.

GAHNS UPSALA

M. 5.

MANIOL
HÄNDERNAS BESKYDDARE

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles *välsmakande, stärkande* och *stimulerande*, rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Ett glas avkyld *Mugnier* före maten ersätter brännvinet, samtidigt som det ger måltiden en viss kulturell prägel. Till kaffet har man i *Amusette Mugnier* en typisk pariserlikör, som tillredes av $\frac{3}{4}$ *Mugnier*, $\frac{1}{8}$ halvsöt sherry och $\frac{1}{8}$ Grenadine, vilket allt erhålles utan restriktioner å alla systembolag i landet.

Kr. **3:50** pr $\frac{1}{1}$ but., kr. **2:40** pr $\frac{1}{2}$ lit.
9 diplomes d'honneur. 56 guld- o. silvermedaljer.

Stadens enda tidning.

Lunds Dagblad

Då industri- och affärsmän söka förbindelse med publiken, är *Lunds Dagblad* ett av de förnämsta annonsorganen.

Då tidningen är ensam i staden Lund, med dess rika och tät befolkade landsbygd, och det följaktligen icke behöver gäldas annonskostnad i någon mera tidning på platsen, är *Lunds Dagblad* ett av Sveriges billigaste annonsorgan.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Redaktör:

Frithiof Hellberg

Eva Nyblom

Redaktionen: kl. 9-5 Expeditionen: kl. 9-5
Norr 9803 - Norr 402 | Norr 1602 - Norr 6147
Verkställande direktören | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga platser och platsökande 30 öre, minimipris 3: 60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år	17:— Helt år
Halvt år	9:— Halvt år
Kvartal	4:50 Kvartal
	4:25

de kunna växa upp till ett friskt och livsdugligt släkte, måste det anses såsom oklokt att ha en beskattningsform som rent av verkar bestraffande på barnrika hem.

För den, som möjligen hyser den uppfattningen att den indirekta beskattningen icke spelar en så stor roll som här ovan anføres, tordé det vara nyttigt att ta del av inkomstsidan på statsbudgeten. Man kan nämligen därvid ganska lätt konstatera att de direkta skatterna här intaga en ganska blygsam plats bredvid de indirekta. Vilket givetvis inte hindrar att de förstnämnda kunna vara betungande nog i och för sig.

Livsmedelstullar äro således, enligt under-tecknads mening, ett betungande av hemmens hushållsbudget, som gör denna skatteform mindre tilltalande ur hemmens synpunkt och verkar försvagande på levnadsstandarden för de fattiga och barnrika hemmen. Då emellertid vissa av dessa tullar utgöra s. k. skyddstullar för jordbruksnäringen vilken f. n. befinner sig i ett svårt läge, kunna vi väl knappast komma ifrån dem under nu överskådlig tid. Men de böra inte utökas vid alla tillfällen då »skyddet» anses behöva förstärkas, utan andra vägar böra prövas.

Slottet av trä.

(Forts. fr. sid. 208.)

kolossalt mejerikärl av koppar, två urgamla båtar uppdragna ur Tåkern, där är spinnrockar, tavlor, böcker, kanoner, som gamle baron brukade saluera sina gäster med, en gammal vällingklocka, massor av käppar i olika former och storlekar, som han använde under sina promenader på ägor. Där är hans »spitus», som folket sade, d. v. s. hans spiritus, hans goda ande, som ställde om, att allt

gick honom väl i händer. Det är en liten klumpig träfigur, som följde honom var han for. Oändligt mycket mer rymmer detta intressanta Gripenbergs-museum, men märkligast är nog den väldiga resvagnen, som dominerar rummet. Gamle baron inköpte på auktionen efter Karl XV en mängd vagnar, och den största av dem lät han inreda som sov-vagn, en stor och ombonad bädd, i vilken den originelle mannen om nätterna gjorde sina inspektionsfärder mellan sina olika gårdar.

Från denna minnenas kammare tar mig friherrinnan upp till ett av tornrummen, vilket använts såsom skolsal — en idealisk sådan med fönster åt alla håll, och den vidaste utsikt över Säbydalen. Häruppe ha understundom fyra unga Hermelinar samtidigt inhämtat sina bokliga kunskaper. Det är inte en liten skara, som vuxit upp på Gripenberg. Baron Joseph Hermelins tvenne barn i första gifftet ha ju visserligen mest hört Ulfåsa till — sonen Gösta har nu Ulfåsa och dottern Honorine är den kända rektorn på Fogelsta medborgarskola. Men i detta gifte finnas 7 barn, av vilka det yngsta endast är nio år.

Baron Joseph Hermelins liv har mycket präglats av hans egenskap av nykterhetskämpe. Som ordförande i Sveriges blåbandsförening har han deltagit i ledningen av vårt lands arbete för nykterhetens befrämjande. Sedan han efter sin faders död tillträdde fideikommisset har det vidlyftiga jordbruket emellertid nästan helt tagit hans krafter i anspråk. Och därjämte har han gjort till sin uppgift att samla släktens minnen. Till jul utkom hans trevliga och personligt avfattade bok »Släktsägner och minnen».

Vid baronens sida står hans friherrinna, som håller tyglarna till det stora hushållet i sin hand och är en representativ värdinna i ett varmt och gott hem, ett av de många, som äro vårt lands styrka och prydnad. A. F.—k.

Är ni aristokrat.

(Forts. fr. sid. 209.)

ett folk är, desto mindre pietetskänsla ha de och respekt för vad som existerat före dem.

Det finns många vackra och stiliga egenskaper, vilka icke kunna betecknas som speciellt aristokratiska, och vilka kunna återfinnas inom alla samhällslager och alla kretsar. Inom dem alla finner man ordningssinne, organisationsförmåga, naturlig godhet, finkänslighet, samhörighetskänsla, djärvhet och tapperhet, isynnerhet tapperhet. Men just inom tapperhetens område kan man även finna ett aristokratiskt särdrag: tapperheten att leva på bricka, att leva med öppet visir, låta sina gärningar fritt beskådas, häcklas, berömmas eller klandras. Aristokraterna äro modigare i detta avseende än de andra. De icke aristokratiska äro fegare, de vilja gärna handla i tysthet. Det fordras emellertid mycken takt, klokhet och måttfullhet för att kunna leva bra på bricka, vilket ju folk på höjderna, främst kungliga personer uppfostras till, alltid utsatt för andras öppna eller tysta kritik. Det är för övrigt inte individerna ensamma, som leva på bricka, det finns vissa arbeten som framom de andra utföras inför offentlighetens kontroll. Till denna kategori hör t. ex. allt konstnärligt arbete.

En människa kan besitta ett otal av demokratiska dygder, men ändå sakna de aristokratiska egenskaperna. En aristokrat däremot d. v. s. den som besitter de ovanuppräknade aristokratiska dygderna, kan utomordentligt väl dessutom ha en massa »demokratiska» företräden. Vi se därav, att de aristokratiska egenskaperna närmast kunna betecknas som tillskottsegenskaper. De äro ett extra plus till våra övriga kvalifikationer. Är det kanske det, som gör, att vi alla, om vi vilja erkänna det eller icke, i grunden ha en viss förkärlek

Vinterns kalla, råa och ostadiga vindar och väder fräter på o. förstör Eder hud därför bör Ni dagligen använda

Oatine och Oatine Snow

OATINE är extrakten av Havre med de säregna bitillsatser, som gör varje normal hud så silkeslen, fin och vacker.

Använd dagligen OATINE-HAVRE-CRÈME, den renar, läker och förnyar Eder hud samt gör den motståndskraftig i alla slags väder, den stimulerar och verkar astringerande.

OATINE-SNOW gör huden bländande vit och matt och är outhärlig som dagcrème.

Efter rakningen är huden ömtålig. Alla herrar böra därför använda OATINE.

OATINE och OATINE-SNOW fås överallt i burkar à Kr. 2: 50 samt stor burk med tredubbelt innehåll à Kr. 5: —. I tuber à Kr. 1: 25 och 2: 50. I lyxförpackning till samma pris.

Begär uttryckligen OATINE. — Namnet är den bästa garantin.

Tillerkänd 10 Grand Prix och Guldmedaljer.

The Oatine Company A.-B.

London — Paris — Köpenhamn — Stockholm

Fås i Finland i Parfumerie Harrison, 27 Kaserngatan, Helsingfors.

Tag det lugnt.

Vem har inte vid sina försök att lugna en person, som varit häftigt upprörd, mer än en gång fått svaret: "Ja, det är inte så lätt att ta' det lugnt". Och det är sant. Då nerverna äro upprivna, är det ytterst svårt att bli herre över dem. Men med hjälp av ett par SOMNOGAN-tabletter går det lätt. De dämpa snabbt deras oro och återställa förmågan att kunna "ta' det lugnt". Somnogan är fullkomligt oskadligt, ej vanebildande och förorsakar inga som helst bi- eller efterverkningar såsom dåsigheit, dålig andedräkt, finnar etc.

Finnes å alla apotek i rör om 20 tabletter å kr. 2:50 samt i populär-förpackningar om 4 tabl. å 50 öre.

SOMNOGAN
Nervlugnande
och rogivande

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576
Specialitet: Familje- och arvssaker, Bo
utredningar och testamenten. Äver
skriftliga förfrågningar.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder till
fredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Begär alltid Vitrum tillverkningar:
Maltextrakt Vitrum, bästa näringsme-
del. Nedsatt pris.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa
vitaminpreparat. Nedsatt pris.
Mineralvattensalter Vitrum.
Laxermarmelad Vitrum, bästa avförings-
medel.
Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot
halsbränna.
FERROL Vitrum, det kraftigaste aptit-
givande o. mest stärkande av alla mo-
derna organiska järnpreparat. Syn-
nerligen lättsmält fördrages det av
den ömtåligaste mage. Vid blodbrist
o. svaghet av största verkan. Dess
angräna smak gör att det med lätt-
het tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
**Apoteket Vasens Apoteksvaru-
centrals Laboratorium, Sthlm.**
Samtliga preparat finnes på alla apotek.

och en viss latent respekt för det vi kalla aristokratiskt? Handen på hjärtat: det finns nästan ingenting i världen var och en av oss är mer smickrad att höra sägas om sig, än att han eller hon är aristokrat!

Och är det inte kanske också slutligen detta plus, som är ursaken till den mycket löjeväckande art av självkänsla, som gemenligen benämnes adels högfärd?

Men all högfärd är bevis på dumhet, och det var ju inte om dumheten vi denna gång skulle tala.
ALMA SÖDERHJELM.

För sent.

(Forts. fr. sid. 211.)

bort till modern och grät över de vackra djuren, som hetsades till döds i sitt eget rike.

Det var ett fasligt bekymmer för lill-Stinas skolgång, i synnerhet höst och vår, när isen varken bar eller brast, och barnen måste gå runt sjön i den kolmörka skogen, längs fästigar och på hala trädstammar över åarna.

Det gick väl ändå an, så länge hon fick sällskap med syskonen, men när brodern näst före henne gick ut skolan, då var det rent omöjligt. Charlott suckade, men hon kunde inte tvinga flickan att gå ensam.

Och så kom lill-Stina ned till morföräldrarna och slätten. — Första gången hon såg slätten, visste hon, att det var den, hon längtat efter. Det blev så ljukt omkring henne, och himlen var så oändligt hög och stor, mycket högre än man kunde ana uppe i skogen.

Charlott blev åter ensam. Hon hade ju mannen och de andra barnen omkring sig, men ingen av dem ville höra talas om slätten, den tråkiga, enformiga slätten.

Charlott kom ut på trappan, hon var gammal nu och trött, håret låg vitt över hjässan, och händerna voro valna och värkbrutna.

Hon vände sig hastigt om. Det hördes tramp av hästhovar från vägen, det var inte ofta någon kom hit upp oväntad.

Det var lill-Stina, som hoppade ned ur vagnen, mannen hennes, som också var slättbo, kom sävligt efter. — — —

Och på kvällen, när de andra somnat, satt lill-Stina och talade med mor.

»Nu», sade hon, »när far är borta och mor är ensam, kan väl mor flytta ner till oss.»

Charlott svarade inte genast, hon satt och såg ut genom fönstret. Natten var ljus, och sjön låg mörk och klarblank mellan de skogiga stränderna. Hängbjörkarna rördes sakta, deras spröda kvistar med de halvutspruckna löven avtecknade sig tydligt mot himlen.

Och det skulle hon lämna. — Hon skulle aldrig mer komma ut på trappan en dagig sommarmorgon och se, hur det första, ljusa stråket drog fram över sjöns svarta djup, aldrig skulle hon lyssna inåt skogen efter välkända steg. Skogen och den lilla, gröna fläcken skulle behålla hennes minnen, slätten hade intet nytt att ge henne, inte nu längre.

Nu var hon vid sin längtans mål, och nu förmäddes hon inte ta emot lyckan, hon hade växt fast vid den plats, där hon levat under så många år av sitt liv. Hon hade fått för djupa rötter i den karga jorden, på ett annat ställe skulle hon bli halvt hemlös, om det så vore hennes längtans eget land. Och halvt till sig själv sade hon.

»Ett gammalt träd slår inte rot på nytt.»
(Ill. Ossian Elgström.)

På kvällen Kaffe Hag!

Så bestämmer den värd, som är mån om sina gäster. Han vet, att flera bland dem inte kunna sova på natten efter att ha druckit vanligt, koffeinhaltigt kaffe. Men Kaffe Hag är befriat från koffein och kan njutas när som helst och hur mycket som helst. Edra gäster komma att tacka Eder härför.

Begär hos Eder handlande ett paket till Kr. 1:65.

Koffeinfritt Kaffe. A. B., Stockholm

Riddaregatan 4.

Telefon 76344.

Iduns korrespondensklubb.

28-årig husa önskar göra bekantskap med fin, trevlig flicka från Värmland. Är ledig tre e. m. i veckan. Tel. (8-10 f. m.) Djurs-holm 260. *Värmländska.*

"Old Kentucky" var en strålande exponent för det sämsta i filmen. Hållningslös, sentimental, osann och dum. Den bortskämde hjälten fine och högt aktade fader köper saker för pengar som han inte har och låter sig i lugn underhållas av sina fattiga negertjänare. Hjälten själv poserar i krigsscener som i sin fjollighet inte ens förmår kittla indignationen — alltid hänger hela kriget på en enda soldat och alltid skjuter man så att man skjuter på honom och aldrig träffar man. — — *B. A.*

Stroheim är en stor och intressant regissör, som saknar koncentration och konstnärlig måtta, ibland även smak — ja, egentligen karaktäriseras hans storhet bäst med hans fel. Och alla dessa fel äro ganska påkostade tillfinnandes i hans senaste film "Bröllopsmarschen", som både här hemma och ute betecknats som ett mästerverk. Regimässigt är den väl tillrättalagd. Men f. ö. mätte anm. illa åt alla groteska överdrifter, all uttänjdhet, åt tonen i filmen — nå, den illustrerade kanske naturtroget tillståndet i ett dekadent Wien — och åt den evinnerliga mellan-europeiska älskogen under pappersblomsregn och kyrkklockklang. För att inte tala om det pinsamma inlägget med den låghalta liktornsplåstermillionärsdottern.

Inte mer uthärdlig blir denna svulstiga anrättning av den stora biografen Chinas många naiva och vulgära tingel-tangeltillbehör i or-

Kr. 3: 75

ANSIKTS-FILM TAR BORT DET FULA

ur Ert ansikte och ger Eder en vit, jämn och vacker hy. ANSIKTS-FILM — det sista ordet på skönhetsvårdens område — är ett kristallklart fluidum, som bildar en lufttät hinna, när den strykes på ansiktet. Denna kristallklara hinna får sitta kvar c:a 15 minuter, under vilken tid den stimulerar hudvävnaden, tar bort finnar och pormaskar, suger upp alla orenheter samt jämnar ut eventuella rynkor och hårda linjer — Ni får tillbaka Er ungdomsfriska, mjuka och lena hy. Hinnan borttvättas därefter med varmt vatten.

ANSIKTS-FILM säljes i parfymaffärer, färg- och kemikalieaffärer. Pris per tub endast kr. 3:75.

Börja idag att använda

ANSIKTS-FILM

FACE-FILM Co, Kungsgatan 51, Stockholm. Tel. 125 89.

kester och dekoration. Med öfrilär på hjältninsans spröda kinder illustrerade av mastiga smack-smack och stora kyrkkandelabrur inramade dukens katedralbröllop. Såna barn är inte den svenska "stora publiken" och mätte den aldrig bli det!

E. N.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Röda händer.

N:r 7. Vad skall jag göra med mina händer, som på vintern äro röda och kalla? Använder tjocka vantar och undviker kallt vatten, vilket senare gör dem blåroda. Har troligtvis kylt dem för flera år sedan. Såg ett medel i Idun förra året, i msk. rå saltsyra i ett halvt handfat varmt vatten, men har ej vågat försöka det. Är ej saltsyran skadlig? Har hört att ett annat medel är att doppa händerna omväxlande i en stark, kokt, varm saltlake och kallt vatten. Är detta medel effektivt eller finns något bättre undrar *Smäländska.*

Svar: Jag tror att det förstnämnda medlet är bättre för händerna, och saltsyran är ej skadlig så utspädd som den blir. Men vattnet måste vara så varmt ni

kan tåla och handbadet tages på aftonen strax innan ni går och lägger er.

När händerna kämes kalla på dagen, så gnid över dem med litet kamfersprit, utspädd med lika del eau de cologne. Efter handbadet kan ni gnida in händerna med någon lenande handcrème och draga lösa handskar på, som få sitta på under natten.

Fräknar och leverfläckar.

N:r 8. 1) Var snäll och giv mig ett råd vad jag skall göra för att bli av med mina fräknar. Har försökt många medel, men allt utan resultat. På vintern äro de ej så starkt framträdande, men så snart solen blir starkare, komma de fram. Jag är mycket bedrövad för detta och skulle bli så glad om Fru Skönhetsdoktorn kunde ge mig ett effektivt medel. 2) Skulle även vara tacksam för något medel mot leverfläckar på armarna.

Ledsen 20-åring.

Svar: 1) Ett medel att förebygga fräknar att anbringas tidigt på våren som skydd för huden: Ichtyol 0,5 gr., gelanthi 50 gr.

2) Tvätta först leverfläcken med sprit eller eau de cologne och pensla den 1 à 2 ggr om dagen med en blandning av 1 del chrysofiansyra och 10 delar vaselin. Efter 5 à 6 dagar göres ett uppehåll. Det bruna som uppkommer av penslingen går så småningom bort och då är leverfläcken i lyckligaste fall också borta. Detta sätt kan lämpa sig för leverfläckar på kroppen, men äro de placerade i ansiktet är bäst låta borttaga dem av läkare.

Hår.

N:o 9. Mitt hår har plötsligt börjat gråna starkt. Kan det hastiga tempot möjligen bero på

att håret är mycket torrt? Hur bör jag sköta det? "48 år".

Svar: Tvätta ej håret oftare än en gång i månaden och använd därvid någon överfettad tvål, som först uppskaves och upplöses väl i varmt vatten. Lösningen ingnides i håret och hårbotten som gnides och tvättas därmed noga. Håret sköljes sedan i flera ljumma vatten med litet citronsaft eller ättika i det första för att borttaga allt tvällödder. När håret sedan är torkat och fläktat, så att det är alldeles torrt, ingnides litet svavelpomada i själva hårbotten. Detta sista kan upprepas emellanåt under månadens lopp för att ge hårrötterna behöflig näring.

Hårets grånande behöver ej uteslutande bero av att håret är torrt. Det kan ha många andra orsaker, såsom kroppslig klenhet, nedstämd sinnesförfattning m. m.

Torr hud.

N:r 10. Har hört, att torr hud egentligen bör behandlas genom medicin och icke yttre medel, emedan den skulle vara beroende på vissa körtlars onormala funktion. Är detta riktigt? Och till vad slags läkare bör man i så fall vända sig.

Frågväs prenumerant.

Svar: Det är nog riktigt att torr hud uppkommer av bristfällig näring för körtlarna under huden. Vänd er till en hudläkare, om ni vill medicinera därför.

Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR!

Adress.

Fråga: Vore tacksam att få veta regissör Victor Sjöströms adress.

Prenumerant.

Svar: Nybrogatan 11, Sthlm.

Kockutbildning.

Fråga: 1) Finnes i Stockholm någon anstalt för utbildning av kockar, i så fall huru stor kursavgift och huru lång utbildningstid?

2) Huru ställa sig utsikterna att

AUREOL Hårfärg

Aureol är den mest pålitliga hårfärg, som existerar. Alla damer kunna utan minsta besvär och risk färga sitt hår och med Aureol erhålla de naturligaste och vackraste färgerna. Bruksanvisning medföljer.

I. F. SCHWARZLOSE SÖHNE
Berlin
Generalagent:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn

20 ASPIRIN TABLETTER för 1, kr

Effektiva läkemedel framför allt

ASPIRIN-tabletterna bliva ofta utsatta för efterrapning. För att göra ASPIRIN-tabletten ännu mera populär, ha vi sänkt priset till Kr. 1.- pr rör om 20 st.

Det äkta ASPIRINET är oöverträffat vid huvudvärk, tandvärk, neuralgi, reumatism, influensa etc.

Begär alltid å Edert apotek ASPIRIN-tabletter.

I rör om 20 st. kr. 1.-

Fruksalt-Samarin

och ingenting annat! Ett par glas dagligen befordrar hälsan och utför en invärtes rengöring, avlägsnar från kroppen otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran samt rensar och uppfriskar blodet, det sätter Er i god form.

Pris pr flaska Kr. 2:50. Säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekn. Fabrik, Stockholm.

erhålla plats och huru stor lön kan påräknas av utbildad kock?

19-åring.

Svar: 1) Vin- & Spritcentralen i Stockholm har en skola för utbildning av kockar. Kursavgiften är 500 kr. för det år kursen pågår. I nuvarande kurs äro alla platser besatta. Nästa kurs börjar i okt.

2) Utsikterna till plats kunna sägas vara goda. Lönen varierar från 65—75 kr. i månaden jämte fri kost.

För vidare upplysningar torde ni begära prospekt från Vin- & Spritcentralen, Stockholm.

Stuga och färger.

Fråga: 1) Bästa Idun! Var god giv mig ett gott råd. Skall bygga mig en liten stuga om ett, högst två, rum och kök. Har tänkt mig s. k. dalastil. Var kan man få ritningar och förslag? Hur stor kostnad ungefär? Den skall vara vinterbonad, ej endast sommarbonad, och med källare under.

2) Vilka färger äro bäst för färgning av hemsprunnet ullgarn till randning av trasmattoner? Passar det med rött, blått, grönt och svart i allmogefärg? Elvira.

Svar: Svenska Slöjdföreningen har givit ut en samling ritningar till småstugor. Likaså kan man genom Statens Byggnadsbyrå, Storkyrkobrinken 16, få ritningar och planer till småstugor. — Kostnaden växlar betydligt allt efter materialets beskaffenhet och priser på den ort där stugan skall byggas, arbetslöner etc. Bäst att höra hos en byggmästare på orten.

2) De färger ni nämner bliva säkert bra med mellanränder av svart.

Telegrafist.

Fråga: 1) Vad är begynnelselönen för en kvinnlig telegrafist?

2) Huru stora äro respektive ålderstillägg?

3) Vad blir en gång pensionen? "Dispyt".

Svar: 1) Begynnelselönen för kvinnlig telegrafist är på billigaste ort kr. 2.700 och på dyraste ort kr. 3.204.

2) Ålderstillägg förekomma ej utan befordran till högre tjänst efter vissa år av väl vitsordad tjänstgöring.

3) Beror på tjänsteåren och den lönegrad befattningssinnehavarna nått. Svensk författningssamling för den 4 juni 1920 innehåller reglemente härom.

Bridge.

Fråga: Ber att få veta namn och pris på någon bra bridge-bok. "Nybörjare".

Svar: Auktionsbridge av Henrik Koppel är mycket utförlig, kostar 3.50. — En bridgebok ingår i serien Små spelböcker och kostar 75 öre. Den är kortfattad men kan vara bra ändå.

Violinkonstnär.

Fråga: Vore tacksam få följande upplysningar:

Vilken nation tillhör Mischa Weissbord?

Vilket år samt vid vilken ålder gjorde han sin debut?

Anhåller vördsamt om några biografiska uppgifter.

Var uppehåller han sig nu? "Myasäti".

HUR SKYDDA HYN VID KYLA?

Vid kallt och rått väder, vid snö eller blåst sammandragas hudens fina blodkärl, varigenom sedan hyn lätt blir ömtålig och narighet inställer sig. Behandla därför ansikte och händer — innan Ni går ut — med F. PAULI'S äkta LILJEMJÖLKSCREME. Den intränger i hudens porer och bildar ett för ögat osynligt skydd mot vädrets skadliga inverkan. Men dessutom antager Er hy omedelbart efter ingnidandet den härliga, matta och eleganta teint, som alla eftersträva.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

— skänker skydd och skönhet —

Skär etikett, lätt — för bruk under dagen. Blå etikett, fet — vid köld och för hudens rengöring.

Svar: Mischa Weissbord föddes i Rysland (Lithauen) 1905 av judiska föräldrar. Fick redan som barn en utmärkt musikalisk utbildning. 1917 under ryska revolutionen flydde familjen över Sibirien till Amerika, där sonen till en början uppträdde som gatumusikant. Omhändertogs sedermera av amerikanska mecenater och fick vidare utbildning. Som 13-årig debuterade han på konsertstraden och kom småningom över till Europa, där en belgisk impressario tog hand om honom. År 1925 uppträdde han första gången i Sverige och gav samma år ett 50-tal konserter i Stockholm och landsorten.

För närvarande lär han vara i Frankrike.

Öronsusning.

Fråga: Har under 2 års tid lidit av susning i höger öra och härför förgäves frågat läkare. Örat undersökt och är friskt. Har även vilat på pensionat i vacker trakt men susningen vill ej släppa. Undrar om någon av Iduns läsare har erfarenhet i saken och kunde ge ett råd? T. G.

Svar: Att under några veckor vistas i bergstrakt med hög luft, några hundra meter över havet, har ibland åstadkommit lindring och förbättring.

Penningplacering.

Fråga: Hur placera 10.000 kr. med full säkerhet, till högsta möjliga ränta.

Svar: Att placera dem som första in-teckning i fastighet eller att köpa räntebärande obligationer anses säkert.

Diverse.

Fråga: 1) Kan någon säga mig varför mitt vetebröd nästan alltid blir surt, jag har försökt med

alla medel utan resultat, bakar förtjusande bröd med de vanliga ingredienserna, kan det vara av russin? något annat extra har jag ej uti det.

2) Vad skall jag göra för mina kallade fötter, det känns ibland som om de skulle värka sönder, ibland är det också händerna, vad är att göra? har stillasittande arbete.

3) Min kaktus har börjat få en ljusbrun hinna som utbreder sig på bladen nedifrån och upp. Är det en sjukdom? Vad skall jag göra för att få den att blomma? Den är kraftig och 6 à 7 år gammal. Står över värmeelement.

Från början.

Svar: 1) Troligen använder ni för mycket jäst eller låter degen jäsa för mycket. Det beror alls ej på russin.

2) Det hjälper med god motion mellan det stillasittande arbetet, morgongymnastik och varma tvättningar. Vänd er annars till läkare.

3) Tvätta bladen med en mjuk trasa eller svamp doppad i svag såplösning. Trots värmeelementets närhet bör en kaktus ej vattnas mer än två gånger i veckan. Den blommar nog, om ni har tålmod litet till.

Böcker.

Fråga: 1) Vet någon var man kan få köpa en drömbok (jag tror den kallas, Den ofelbara drömboken), som är enastående, men omöjlig att få i Stockholm?

2) Önskar även få veta var man skall få en bok med titeln Systemterkärlek? Huvudpersonernas namn äro Emelie och Flora. Var finns den och vem är författaren? Dikta.

Svar: 1) Många drömböcker finnas, men Den ofelbara tycks ej förekomma. Kanske Den egyptiska kunde vara lika ofelbar.

2) När man ej vet författaren, är det ej gott att ta reda på boken. Någon bok med ovan-nämnda titel finnes ej i bokhandeln. Troligen någon gammal bok, som möjligen kan skaffas från ett antikvariat.

Kanske några av Iduns läsare kan ge en upplysning.

Pigg & Matfrisk
blir Ni av den välkända
järnmedicinen **IDOZAN**
Förordas av läkare. Fås å alla apotek.

Nervsjukdom.

Fråga: Undertecknad vore tacksam att få veta vilka bland Stockholms nervläkare, som äro skickligast, när det gäller a) hypnos, b) psykoanalys. Villrådlig.

Svar: Vi kunna ej rekommendera någon särskild läkare utan råda er att studera Stockholms Läkarförteckning under respektive rubriker.

Mönster.

Fråga: Är det möjligt rekvirera mönster från Stockholms Till-skärarakademi, om man beskriver ungefär hurudan modellen skall vara? Vad är ungefärliga priset?

Hemsömmerska.

Svar: Jo, man kan rekvirera mönster därifrån men bör med-sända en liten skiss av modellen samt nödiga mått.

Priset varierar allt efter olika arbete med mönstren. För klänningar högst 2.50; för kappor högst 2.75.

Ni kan begära prislista.

Namnbyte.

Fråga: Ber att få upplysning om hur man skall få rätt att bära sin mors flicknamn, vart ansökan härom skall ställas, kostnad etc. Våra föräldrar äro skilda, bara den äldste av oss har fyllt 21 år. "Tre syskon".

Svar: Ansökan om ändrat släktnamn ställes till Kungl. Befallningshavande i det län där ni är bosatt, åtföljd av utdrag av prästbetyg (åldersbevis). Kostnaden är ringa.

Skönhetsråd.

Hårskötsel 2.

— När man har en enda liten bit i sitt utseende som är snygg så tycker man att man skulle kunna —

— Vad är det för bit av dig som är snygg?

— Mina gyllenblonda lockar —

— Jaså, han är poet. Och vad är det man tycker att man skulle kunna —

— Få behålla den snygga biten.

— Faller de gyllenblonda av?

— Nej, men de mörkna. Alldeles förfärligt.

— Det beror väl på ditt vanliga sanslösa sätt att sköta dina ägodelar, antar jag. Hur champonerar du dig? Och när?

— Ja, det blir någon kvällskvist, när jag har tid, och jag tar vad jag har till hands.

— Det låter rationellt. För det första skall du champonera det var vecka.

— Det går inte, mitt hår tål inte vid det. Det blir glanslöst och trist och —

— Då får du gå och låta borsta det med tinktur, för var vecka måste det göras rent. Sitta på

SYDSVENSKA BANKEN

Ställning den 31 jan. 1929.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	4,474,207: 07	Aktiekapital	34,000,000: —
Obligationer	15,225,292: 23	Depositions- och kapital- räkningar	70,829,112: 21
Fastigheter	6,902,591: 75	Sparkasseräkning	35,847,108: 79
Inventarier	100: —	Check- & Uppsägnings- räkningar	23,958,850: 63
Låneräkning	63,797,225: 14	Postremissväxleräkning	3,055,140: 19
Växlar	50,919,696: 07	Inhemskas banker	8,063,572: 54
Checkräkning	21,738,162: 91	Utländska banker	8,068,254: 20
Inhemskas banker	794,000: 25	Andra räkningar	5,864,915: 86
Utländska banker & ban- kirer	5,413,835: 11		
Andra räkningar	20,421,843: 89		
	Kronor 189,686,954: 42		Kronor 189,686,954: 42

ENDAST DET BÄSTA
FÖR EDER HUD!

"ETOILE" gurkcrème
"ETOILE" orient. olja
samt

"ETOILE" dagcrème

äro preparat, som alltid
böra finnas på varje dams
toilettbord.

MARKNADENS FÖRNÄMSTA SKÖNHETSMEDEL!

— ETOILE —

PARFYMERI OCH SKÖNHETSINSTITUT

Kungsgatan 55!

STOCKHOLM

Tel. N. 15539

ett dammigt kontor och samla allt jox som flyger i luften i håret och sedan s. k. tvätta det en gång i månaden — undra på att det blir lesset. Vi får börja från början. Var kväll borstar du det omsorgsfullt i fem minuter. Omsorgsfullt i fem minuter — uppfattat? Eller var morgon, men jag vet hur du organiserar din uppstigning, så vi säger kväll. Varav det växer bättre och får glans. Hurdant vatten har du?

— Vätt —

— O, var inte spirituellt. Är det vad man kallar mjukt eller hårt?

— Jag tror det är kalkhaltigt.

— Alltså hårt. Då champonerar du det med äggulor. Gnid in hårbotten och hela håret med två äggulor och låt det sitta kvar medan du gör i ordning vattnet. Tvätta sedan som vanligt.

— Inte för jag fattar hur någonting kan bli rent av att man smetar i det —

— Gör ingenting att du inte fattar. Rent blir det i alla fall.

— Nå, om jag hade brunt hår? Eftersom mitt tycks ha avsikten att gå i kastanj innan jag dör.

— Champoneras med såpvatten eller silkestvål. I sista sköljvattnet tar du dessutom ett avkok på kvillajabark, ganska starkt, torkar det och borstar mycket väl. Eftersom du ändå sjar om framtiden, så kommer väl den tid då ditt grubbel över utseendet definitivt gråspränger dig. Kvillajabarken är bra då med, och den viktigaste champoneringsregeln är att inte använda något medel med sprit i.

— Du glömde att skölja det gyllenblonda.

— Jag vill högst ogärna debattera vem som glömde det, i varje fall skall du göra ett avkok på romersk kamomill, inte vanlig, och tillsätta saften av en citron. För övrigt skall du doppa hårborsten var kväll i det avkoket, så håller det sig ljust.

— Vad skall jag göra för att hålla hårbotten torr, med mitt feta hår?

— Du skall låta bli att hålla hårbotten torr. Om du vill ha en absolut garanti för att ditt hår skall bli fett så kan du ju göra det, men annars skall du tillföra hårbotten fett —

— Konstigt.

— Inte konstigare än att hålla litet ättika i vattnet var gång du tvättar håret. Det är mycket bra för alla härfärger. Men nästa gång skall jag servera något absolut konstigt — konsten att färga och bleka hår. Bered dig.

— O, här kom ett strå.

— Kom det? Jaså, föll. Brukar det falla?

— Ja, du skulle se min kam —

— Tack, slipper jag? Massage.

— Har inte råd —

— Att gnida med alla tio fingrarna i jämna lätta tag över hårbotten. Det var en trist ekonomi. Vill du höra ett klokt ord.

— Ja —

— Du har inte råd att låta bli.

Pandora.

¼ liter Kr. 0.65

½ liter Kr. 1.10

¾ liter Kr. 2.00

Stekpotatis

blir en delikatess och får ett läckert utseende, om den brynes i den dryga och billiga

REYMERSHOLMS KRONOLJA

sten

Det här,
skall du se,
blir gott

HUR man lagar maten och VAD man lagar maten med — det är det som avgör hur maten smakar.

Det är därför man alltid föredrar Runa, när något verkligen gott skall lagas.

På smörgäsbordet har Runa alltid sin givna plats.

MARGARINFABRIKERNAS FÖRSÄLJNING A.-B.

RUNA
HÖGSTA MÄRKET SMÖRBLANDAT MARGARIN

Det är väl många, som tycker, att smördeg är något besvärligt, som man inte bryr sig om mer än till jul. Men en smördeg är så användbar. Man kan ju ta den i smärre portioner, när den är färdig förstås, och låta den avvakta sitt öde inlagd i en mjölad duk på ett fat i skafferiet. Så kallt som det nu är passar det verkligen med smördeg i olika former.

Vad degen själv beträffar, är det kanske överflödigt att göra någon längre utläggning om den. Bara ett par småaker. Det går utmärkt att använda margarin, om den skall ätas upp genast. Men tar man en smördeg på lång sikt får man allt kosta på smör. Förr i världen fick alltid smördegen en sup, men i nuvarande mindre alkoholiskt betonade tider anses detta förmodligen överflödigt. Att det behövs ett visst handlag att hantera en smördeg är sant, men så förfärligt märkvärdigt är det inte. Kalla händer och vattensköljda plåtar, om det är fråga om att grädda smördegen på plåt, bidraga till ett lyckat resultat. Den bör vara lätt och porös, inte tung naturligtvis.

Men nu var det närmast de engelska pajerna vi skulle syssla litet med.

Mince-pie.

Ja, det är inte lätt att hitta ett svenskt ord. Hackmat kommer en genast att tänka på kött. Hackmaten (mincemeat) hade vi redan i ordning (se Idun n:r 5). En pajform klädes med smördeg, kom ihåg att sporra ut en remsa, så att det blir dubbelt tjockt med deg på kanten och fylles med mincemeat, som stått fjorton dagar, längre tid betyder ingenting, gräddas i medelvarm ugn. Alla engelska pajformer ha en kant, som på en djup tallrik och äro förresten grundare än våra. Pajen kan ätas kall eller varm.

Citronfyllning till paj.

4 ägg, 115 gram socker, 1 citron, drygt ett hekto smör. Äggulorna röras vita och pösiga, sockret tillsättes och det värmda, men ej smälta smöret. När detta väl blandats, tillsättes saften och det rivna skalet av citronen. En låg pajform klädes med smördeg och blandningen fylles i. Gräddas i medelvarm ugn 40 min. Stjälpes upp, översiktas med socker, serveras genast.

Både mincepajen och citronpajen äro mycket mäktiga och passa kanske därför inte riktigt ihop med våra mera eteriska tider. Men de kunna komma i åtanke som omväxling och som stöttepinar i en lätt middag.

Martas Bekymmer.

"Klokhet, sparsamhet och god hushållning äro tre konstnärer, som äga en utmärkt förmåga att lappa ihop dåliga tider."

Samuel Drew.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

Skultuna
1607

Kronan och sigillet
garantera kvaliteten

Skultuna

Vår kombinerade mjölk- och gräddhämtare har haft en strykande åtgång. Den är också en verkligt praktiskt tingest av högsta kvalitet.

NÄR SKAFFERIET INVENTERAS.

Skafterirensning.

Den husmor, som vill sköta matlagningen ekonomiskt, måste lära sig ta vara på matresterna. Att göra nytt av gammalt i matväg kan vara riktigt spännande, ett stort nöje, om man inte har alltför ont om tid. Har man inte tid, så måste man ta sig tid, ty i hushållet får intet förfaras.

Jag känner en gammal husmor, som varje måndag, då hon gör en generalmönstring i skafferi, beväpnar sig med papper och penna och samvetsgrant tecknar upp varje matrest, som där kommer till synes, hur obetydlig den än är. Därefter slår hon sig ned vid skrivbordet för att bearbeta materialet, varvid hon sammanställer de många olika resterna till nya rätter. Resultatet blir de mest oanade kombinationer. Att det är ett roligt och spännande arbete, det ser man på henne, ty hon riktigt lysar av iver och arbetsglädje. När hon sedan går ut i köket för att realisera sina idéer, är hennes leende segervisst, ty hon lyckas för det mesta. Husfadern, som tack vare denna metod ofta får se idel nya anrättningar på bordet, brukar säga: "Vad är det här för någonting, som är så gott? Jaså, det är rester. Ja, jag kunde väl tro det. Sådan mat smakar alltid bra." Efter en sådan där grundlig inventering i skafferi med åtföljande omstuvning av resterna händer det ibland, att matsedeln blir fylld för en hel vecka framåt, i synnerhet vid de tillfällen, då restförrådet efter något kalas varit särskilt rikhaltigt och omväxlande.

Framför allt är det ekonomiskt att stuva om rester av dyrare mat, t. ex. kött och fisk. Det är ju klart, att om jag kan få en sådan liten rest att räcka till ett nytt mål genom att dryga ut den med billigare ingredienser, såsom bröd, mjöl och gryn, så har jag gjort en verklig besparing. I omväxlingens intresse är det fördelaktigt att kunna stuva om litet av varje i matväg. Det är rätt betydelsefullt att då och då komma med något verkligt nytt på matbordet, något som sätter nyfikenheten i rörelse — därigenom ökas aptiten, och den grå vardagen blir liksom lite gladare. Man kan också lättare få in grönsaker i dieten genom att blanda sådana i de omstuvade rätterna. Det svenska folket har ty-

vär svårt att komma sig för med att äta grönsaker som en rätt för sig.

Efter dessa allmänna betraktelser övergå vi till de speciella fallen och börja då med fisken. Därvid är följande att iakttaga. Man bör salta varligt i spadet, när man kokar fisk, så att det kan användas till soppa. Om man sedan skaffar sig fiskbensrensaren *Revolt*, som kan anbringas på köttkvarnen, så kan man i denna stoppa in hela det magra skrovet av en fisk, som nyss prytt middagsbordet. Först bör man dock ha tagit tillvara det rejäla fiskkött, som eventuellt finns kvar på benen. Sedan är det bara att veva på. *Revolt* är en trollkarl, det kommer man snart underfund med, ty när man slutat veva, ligger på tallriken en ej föraktlig kvantitet finmald fiskmassa, under det att fenor och ben stannat kvar i kvarnen.

Låt oss nu se till vad vi med denna metod kan utvinna ur en ursprunglig kvantitet av 1½ kg. gädda. Först blev det pepparrotsgädda till en middag för fem personer. I rättvisans namn måste jag dock bekänna att middagsgästerna delvis utgjordes av några om sin slankhet måna unga damer, vilka på sedvanligt sätt — för att tala i stil med skalden — "föga av rätterna åt". Som rest efter denna måltid fanns således någon liter fiskspad efter kokningen, ett par kkp. rejäla fiskbitar samt omkring 1½ kkp. mald massa från huvud och fenor. Vi disponera nu detta på följande sätt. Av spadet göres *soppa*. I en tjockbottnad kastrull fräses ett par matskedar purjolök eller portugisisk lök försiktigt i

Fiskbensrensaren *Revolt*.

smör, så att det ej blir brunt. Fiskspadet tillsättes och soppan får koka en god stund, varefter den passeras. Ett par tre del. mjölk (eller mera) vispas upp med två strukna msk. vetemjöl och tillsättes soppan under kraftig vispning. Efter några minuters kokning lägger man i en försvarlig klick smör och soppan är färdig. Till den serveras en liten *låda* av den malda fisken. Ett väl uppvispat ägg och fyra msk. mjölk blandas i fiskmassan som därefter ugnsgräddas i en liten smörbestruken eldfast form. Denna låda blir betydligt delikatare, om man kan ge den en tillsats av fiskrom och rikligt med färsk dillkvistar. Som garnityr lägger man överst ett lager räkstjartar, dock först sedan lådan kommit ur ugnen, emedan räkstjartarna annars bli hårda. En fisksoppa, serverad med en så närande låda, blir en fullt tillfredsställande huvudrätt för en vardagsmiddag, där man som andra rätt kan nöja sig med t. ex. en äppel- eller päronkaka eller helt enkelt en grynka med saftsås.

Av de rejäla fiskbitarna göra vi en *stuvning* med tillhjälp av ett halft medelstort blomkålshuvud. En eldfast form (rund, av purexglas är härtill särdeles lämplig) fuktas med en liten slev fisksoppa och sättes i vattenbad i en stor kastrull. I formen lägges varvats fiskbitar och klyftor av i ånga *knappt* mjukkockad blomkål. Överst ett lager grovklippt grönsallad eller spenat, som fått en kort förvällning i den lilla fuktighet, som finns kvar på bladen efter sköljningen. Locket lägges på kastrullen och rätten får endast bli ordentligt genomvarm. Strax före serveringen begjutes stuvningen med något av den sås, kapis- eller citronsås, som den skall serveras med. Till denna rätt passar fransk potatis utmärkt

Den rena och oförfalskade råvaran i **VITAL** brödet gör all dess näringsande och hälso-samma egenskaper äro oöverträffade.

AKTIEBOLAGET ARVID PETERSSONS BRÖDFABRIK ESKILSTUNA

eller också stekt sådan. Man kan förenkla anrättningen genom att utsluta säsen och i stället tillsätta ett par slevar fisksoppa till stuvningen. Likaså kan man, om man ej har tillgång till färsk blomkål, mycket väl taga jordärtskockor eller sockerrötter i stället. Men kom ihåg, att alla grönsaker skola kokas helst i ånga och alltid med stor försiktighet, så att de endast bli *knappt* mjuka. Annars förlora de betydligt både i smak och näringsvärde. Nu ha vi av fiskresterna fått två middagar men ändå ha vi rester kvar, om familjen ej är särskilt matfrisk. Varken soppan eller den lilla lådan eller stuvningen äro definitivt expederade. Vi kunna då av den gamla soppan få en *ny soppa*, vackert rödfärgad genom tillsats av ett par krafttabletter och utökad, om så behövs, med tillhjälp av lite vatten (eller mjölk) och ett par buljongtärningar. Men var försiktig med de senare, ty de äro ganska salta. Om denna soppa garneras med fiskfärstärningar eller räkstjartar blir den riktigt elegant, och ingen känner igen den gamla soppan.

Av resterna från den lilla fisklådan och stuvningen göra vi en *fisksufflé* genom att stöta dem i stenmortel tillsammans med ett par äggulor och lite kallt smör. Massan blandas med några skedblad mjölk, och de till hårt skum uppvispade vitorna tillsätts. Gräddas i ugn och serveras med smält smör och potatis eller annan grönsak.

Ett annat sätt att använda de från den ursprungliga måltiden överblivna fiskbitarna är att göra *fiskbullar* av dem. Det är då mycket fördelaktigt att tillsätta en liten kvantitet färsk rå fisk, vars kött males samman med det kokta fiskköttet. Finns en liten rest stuvade makaroner, kan den jämte en rå morot (eller annan rå rotsak) få komma med i malningen. Massan blandas ut med litet vatten, ett (eller ett par) ägg samt avsmakas noga. Är den för lös tillsättes några teskedblad vetemjöl. Av smeten göres platta bullar, som stekas vackert gulbruna i olja och pané blandade.

Att såsom nyss nämnts sätta råa grönsaker till diverse maträtter är fördelaktigt ur flera synpunkter. Smaken blir friskare, och alla de i grönsakerna ingående värdefulla ämnena, som lätt gå förlorade vid den gängse alltför långvariga kokningen i vatten, bli härigenom helt bevarade. Rätter gjorda av matrester ha kanske icke alltid *fullt* samma näringsvärde som de ursprungliga, nylagade rätterna, sär-

För hemmets

bestånd även vid familjefaderns eventuella bortgång erbjuder en livförsäkring full trygghet. Den bör dock tagas i ett solitt livbolag med starka fonder. Ett dylikt är

Allmänna Lif

försäkringsbolaget

Strandvägen 5 A. Stockholm.
Begär prospekt och upplysningar.

Ät mer fisk!

En billig och hälsosam fiskrätt, bekväm att taga till är

Fyrornets Fiskbullar

Tillverkad av utskött färsk råvara.

Utom den vanliga kvaliteten — Gul etikett — finnes alltid i lager fiskbullar i

Champignonsås, Tomatsås och Hummersås.

EKSTRÖMS VANILIN-SOCKER

VÄVSKEDAR

av rostfritt material. Obs. denna fördel! Skyttlar, spännare, solv m. m. för hemslöjd.

NYHET! alla väverskor bör "BOBIN!" köpa vår patentrade bobin-växel. Begär vår nya illustr. katalog och prisuppgift. Sändes gratis.

A.-B. Borås Mek. Wäfskedsfabrik
Rikst. 1028. Borås. Rikst. 1028.

Är trots all konkurrens främst bland putsmedel för koppar o. mäs-sing.

Den omtänksamma
Husmodern
vänder sig alltid till
LUNDA TVÄTTINRÄTTNING
Telefon Drottningholm 20 och 190

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Gjutna
Aluminiumkärl

finnas i varje välsorterad järnhandel.

BRÖDERNA SÖDERBERGS
Metallgjuteri & Metallfabrik,
ESKILSTUNA.
Tel. 1207. Tel. 1205.

GÖTEBORGS HANDELS-
& SJÖFARTS-TIDNING

Postabonnem.: Kvartal kr. 6:—

Linnevävnader!

Innan Ni kompletterar Edert linneförråd eller köper nytt, begär vår pris-kurant som sändes gratis! Vi föra i lager alla kvalitéer, från grövre upp till de allra finaste.

Köp alltid Edra linnevaror från en specialaffär! Ni vinner därpå både i kvalité och pris!

Partipriser! - Reel behandling!

MARKS LINNELAGER, Borås.
(Specialfirma i Linnevävnader.)

HOSTOL

ÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HÖVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

skilt vitaminerna lida nog av de många upp-
värmningarna. Också ur denna synpunkt är
en liten tillsats av råa grönsaker att rekommendera.

Under januari ha vi kanske haft kvar av *julskinkan* ett reststycke, som förlorat all fräschör. Detta kan vi med tillhjälp av diverse andra ingredienser göra en stor köttbullssmet av. För det ändamålet skära vi allt fläskkött från benet (särskilt äro vi angelägna om det feta) väga det, taga lika vikt rätt kalvkött (eller kalv- och oxkött blandade), några råa rotsaker (morötter, purjo, jordärtskockor, sockerrötter eller kålrot) och driva alltsammans en gång genom köttkvarn. Denna massa behandlas sedan som vanlig köttbullssmet, d. v. s. utblandas med ägg, vatten (icke mjölk för konserveringens skull), rivebröd, potatismjöl och smörfräst lök. En del av smeten, som fylles på stjälpglas och steriliseras under 60 m. vid + 90°, blir en utmärkt köttfärs, resten steka vi till köttbullar. Om det är endast en mycket liten kvantitet skinkrester vi ha till vårt förfogande, kunna vi lämpligen därav göra en *makaronilåda* genom att blanda finskuret fläsk med stuvade makaroner, tillsätta ett väl uppvispat ägg, krydda och fylla massan i en smörstruken elfast form. Överst lägges ett lager riven stark ost. Gräddas i ugn och ätes med enkel tomatpuré, som serveras till eller gju-
tes rikligt över puddingen, när den kommit ur ugnen. För övrigt blir den välkända rätten *pytt i panna* allra smagligast tillagad med fläsk.

Nu i fastan blir kanske då och då kvar en skål med stuvade *bruna bönor*. Av dessa kunna vi få dels en *soppa*, dels *bönbullar*. Soppan beredes på följande sätt. Ungefär 3 kkp. malda bruna bönor kokas upp med 6 dcl. vatten och passeras, varefter massan slås tillbaka i kastrullen jämte 3 buljongtärningar. En rågad msk. vetemjöl utvispas i 4 dcl. mjölk och tillsättes soppan under kraftig vispning, som fortsättes under några minuters kokning. Sist tillsättes en försvarlig klick smör. Soppan serveras med i fläskflott (eller smör) brynta brödtärningar.

Till *bönbullarna* malas två ä tre kkp. bruna bönor jämte lite fet skinka. Två ägg vispas upp, blandas med litet mjölk och tillsättes. Skulle händelsevis i skafferiet finnas lite mesost och några stekta kastanjer kunna dessa båda ingredienser få komma med i malningen. Smaken vinner därigenom betydligt. Av massan formas platta bullar, som stekas *mörkt* bruna i en blandning av smör och herrgårdsväxt. Om smeten skulle vara för lös, tillsättes något litet vetemjöl. Serveras med lingonsylt och äro alls icke oävna.
A. B.—d.

IDUNS KÖKSALMANACKA
(24 febr.—2 mars).

SÖNDAG. Frukost: Stekt svinfilé med gräddsås och brynt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Oxfilé à la Richelieu med murkelstuvning och brynt potatis. Sockerrötter med stekta kastanjer och rört smör. Skarpskyttar med grädde.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Havregrynsgrot med mjölk. Fisksuffléer (rester fr. lördag) med räksås; smör eller margarin; bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Uppvärm stek (fr. söndag) i form med saltgurka och tomatpuré samt kokt potatis. Stekta makaroner med äppelmos.

TISDAG. Frukost: Stekt havregrynsgrot med lingon. Kokt sill med skirat smör och hårdkokta ägg; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Stekt fläsk med stuvade bruna bönor. Semlor med mandelmassa och mjölk.

ONSDAG. Frukost: Corneflakes med äppelmos och mjölk. Fläskpannkaka; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Kokt salt färskött med gratinerad vitkål och kokt potatis. Brulépudding.

TORS DAG. Frukost: Havremustvälling. Stekta sillbullar med stuvad potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, ve-

tebröd. — **Middag:** Falsk oxsvanssoppa. Man-nagrynstårta.

FREDAG. Frukost: Havregrynsgrot med mjölk. Stekt torsk i bitar med stekt potatis och lingon; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Gulasch på kalv med grönsaker eller potatis. Blanc-mangé med apelsiner.

LÖRDAG. Frukost: Havrevälling med rus-sin. Biff à la Lindström med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Ugnstekt svampfylld kolja med gräddsås och kokt potatis. Chokladkräm på mjölk.

Oxfile à la Richelieu: 1 kg. oxfile, 1½ msk. smör, buljong, salt, 2 hg. smör, 2 msk. fransk senap, 3 msk. finhackad persilja, 2 msk. finhack. gurka.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, lindas om med snöre för att få vacker form på skivorna, brynes i hett smör, spådes med kok. buljong och får steka c:a 1½ t. Smöret röres till skum, och senap, persilja och gurka blandas in. Filén skäres upp i tunna skivor, bäddas in i det iskalla smöret och serveras *omedelbart* på hett silverfat och på heta tallrikar. Krustader i vanlig form eller i form av svampar fyllas med murkelstuvning och serveras till.

Sockerrötter och stekta kastanjer: 1 kg. sockerrötter, vatten, salt, ¾ kg. kastanjer, vatten, salt, 50 gr. smör.

Sockerrötterna skrapas och kokas hela i saltat vatten. Kastanjerna snoppas, skåras, läggas i kallt vatten och får koka i 10—15 min. De skalas väl och brynas sedan i smör. Sockerrötterna och kastanjerna läggas upp vackert på varmt serveringsfat och serveras med rört smör.

Skarpskyttar. Smördeg: 200 gr. vetemjöl, 6 msk. vatten, 1 msk. brännvin, 225 gr. smör. *Till pensling:* 1 ägg, hackad mandel och pärlsocker.

Till fyllning: 2 dcl. tjock grädde, 1—2 tsk. vaniljsocker.

En fin smördeg beredes och när den vilat på kallt ställe minst 1 timme, kavlas den ut till ½ cm. tjocklek. Den sporras ut i breda remsor, och dessa rullas omkring ett härför avsett bleckrör (erhålles i järnhandel eller hos plåtslagare). Degen penslas på översidan med ägg, beströs med socker och mandel och gräddas i varm ugn. När bakelsen blivit något avsvalnad, lossas den från röret och fylls sedan med vaniljgrädde.

Gratinerad vitkål (för 6 pers.): 1 vitkålshuvud, vatten, salt, 2 msk. fett, 1 kkp. st. skorpor, 15 kryddpepparkorn, 1 msk. sirap, 1 msk. ättika.

Tillagning: Vitkålen skäres i smala strimlor och förvälles samt får rinna av. Ett gratinfat smöras. Vitkålen lägges på jämte peppar och salt; de st. skorpona strös över jämte sirapen, och överst flockas fett. Fatet sättes i ugnen och spådes någon gång med lite vatten tillsatt med ättika. Efter 3 tim. serveras kålen till kokt salt färskött eller oxkött.

Gulasch på kalv (för 6 pers.): 1—1¼ kg. benfri kalv, salt, vitp., 60 gr. smör, 3 msk. mjöl, 3 msk. tomatpuré, buljong eller kokande vatten, 1 dcl. gräddmjölk.

Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten och skäres i tärningar av c:a 2 cm. storlek. Köttet beströs med peppar och salt och brynes väl i en järngryta. Mjölet strös på och buljong eller vatten tillsättes jämte tomatpuré och grädde. Stuvningen får koka, tills köttet är mört. Rätten serveras med potatis eller grönsaker.

Chokladkräm på mjölk (för 6 pers.): 3 msk. kakaopulver, 2 msk. vaniljsocker, 1 kkp. strösocker, 3 rågade msk. potatismjöl, 2 ägg-gulor, 6 kkp. mjölk.

Alla de torra ingredienserna blandas tillsammans i en kall kastrull. Äggulorna vispas med mjölken och tillsättes. Det hela sättes på elden, får under kraftig vispning ett kort uppkok och hålles genast upp i karott eller glasskål att kallna. Serveras med mjölk.

Krämen kan, om man så önskar, garneras med litet vispad grädde.

14:de
upplagan

av

IDUNS KOKBOK

av

Elisabeth

Östman-Sundstrand

Pris Kronor

6:—

Rekvirera genast å närmaste

bokhandel eller direkt å

IDUNS
EXPEDITION

Mästersamuelsgatan 45
STOCKHOLM

SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: Norr 32955

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla stags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Kooperativa

ökade under 1928 sin margarintillverkning med 2 milj. kg. Ett gott bevis för den allmänna uppskattning, som Kooperativas margarin åtnjuter!

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor I. Samzelius-Lejdström

Röst- och talrubbingar.
Mottagning efter överenskommelse,
helst 11-11, pr tel. 77840.
Artillerig. 23, 3 tr. t. v. Sthlm.

Stamning.

Snabb, säker bot enligt professor
Kounows metod.
O. Broberg, taltekn. special,
Birger Jarlgatan 8, 1, Sthlm.
Tel. 74401.

LEDIGA PLATSER

Husassistent och sällskap

sökes av ung lärarinna. Skolan centr.
belägen i vacker västgötabyggd, nära
stad. Fritt vivre. Tacks. för svar:
"Gott kamratskap", Iduns exp. f. v. b.

PLATS SÖKANDE

Mot fritt vivre

önskar ung, kvinnl. gymn. dir. plats i
Sthlm för längre el. kort. tid. Sjuk-
vårds- o. hushållskunnig, språkkunnig.
Goda bet. o. ref. Glad, hurtig o. an-
språkslös. Svar till "Gymn. dir. febr.
1929", Iduns exp. f. v. b.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

En flicka

som behöver sol i Södern, får inackor-
dering i Meran, ressällskap dit och om-
vårdnad tillsammans med en 13-årig
flicka. Närmare genom kyrkoherde Ek-
man, Solna.

LÄSARINNORNAS SPALT

FRÅGA.

Då jag tänker genomgå en kurs i
textil vid "Münchner Lehrwerk-
stätten", vore jag tacksam om nå-
gon av Iduns läsarinna, som even-
tuellt bevistat denna läroanstalt,
skulle kunna ge mig några goda
råd och upplysningar. Anna-Lisa.

BOKNYTT

Porlinsmålning, en handbok ut-
given av A.-B. Wilh. Becker har
nyligen utkommit. Det är en kort-
fattad handledning, som amatören
i porlinsmålning säkerligen behö-
ver och boken är försedd med väl
utförda avbildningar av handmål-
ade pjäser, delvis från de be-
römda fabriker som Meissen
och Wien. En intressant översikt

VID TRÖG MAGE

och förstoppning äro

Hoita Björnens

FRANGULA-PILLER

av bästa och säkraste
verkan. Fullkomligt
oskadliga. Inga som-
helst biverkningar. An-
vändas å sjukhus och
kliniker. Fås å alla
apotek i askar å 40
piller.

av porlinsmålningens historia,
författad av amanuensen vid
Nordiska Museet d:r A. Bäck-
ström inleder boken. Dr Bäck-
ström har också genomgått och
översatt boken. — Dess pris är
4.50 kr. och den är försedd med
mönsterförslag i färg för ny-
börjare.

Kläd dig trevligt!

Att kläda sig trevligt är en upp-
maning som sannerligen ej är ur
vägen, ty det finns verkligen per-
soner, som ha en ovanlig förmåga
att göra motsatsen. De finnas
som totalt sakna allt sinne för
kläder och tycka, att allt går an,
för dem vore det bäst om de lyss-
nade till några goda råd av dem
som förstå bättre, ty det är abso-
lut felaktigt att liknöt tycka, att
det spelar ingen roll, om jag har
det eller det på mig eller ser ut
så och så.

— Jag är så gammal, så ingen
tittar på hur jag ser ut, eller, det
vet ju folk, att jag inte har råd,
så det vore ju orätt om jag kläd-
de mig elegant — dessa två fra-
ser hör man ofta, men ingendera
kan gillas, ty båda dessa talesätt
äro orätta. Kläderna böra spela
en stor roll för bäraren och bär-
rinnan då de göra det för deras
omgivning. Men man bör natur-
ligtvis veta, vad som passar vid
olika tillfällen, så att man ej går
soiréklädd hemma i vardagsar-
betet eller sitter med crêpe de chine
klädningen på kontorsstolen. Nej,
var sak på sin plats, och det gäl-
ler inte minst, då det är fråga
om kläder.

Och om jag nu skall skaffa mig
något nytt, så kostar det mig inte
mer om detta nya är genomtänkt,
passar och klär mig, än om jag
skaffar mig något, som ej har
minsta stil och ej alls kanske klär
mig.

Det är inte ett utslag av koket-
teri, att man tänker på vid nyan-
skaffning, om det eller det klär,
om den färgen passar till hy och
hår. Om man är äldre är det än
viktigare, att man tänker på, att
inte alla färger passa och framför
allt inte alla de ultramoderna
snitten. Det är vår skyldighet mot
oss själva och vår omgivning, att
vi kläda oss trevligt och ta oss så
bra ut som möjligt, ty klädedräk-
ten är till för att förhöja vårt
personliga behag.

Se t. ex. på den unga flickan
hur nätt hon gärna vill vara och
hur omsorgsfull hon i de flesta
fall är att ta sig bra ut, men se
hennes sedan som gift fru, hur i
en hast hon förändras, och dock
finns väl knappast någon man,
som ej känner sig tilltalad av
en välklädd och välchasserad
kvinna. Först av allt skulle väl
då hans egen fru vara det, så
som han beundrade just detta hos
hennes, då hon var hans fäst-
mö. Nu kan tänkas, att orsaken till
förändringen är, att kassan ej är
så fet för lilla frun som för den
självförsörjande fäst-
mön, men det
beror oftast inte på detta utan på
att intresset slappnat, att man ty-
cker, att det inte längre är så noga.
Men just detta skall man undvika
att tycka, i stället skall man vara

lika noga efter som före bröllo-
pet att se trevlig och välklädd ut.
Den enklaste vardags- och arbets-
klädning bör ha ett trevligt snitt
och framför allt vara snygg och
ren. Hela hemmet får sin prägel
av husmodern och om en slarvigt
klädd fru tror man gärna, att hela
hemmet har sin stil därefter.

Omdömet, att folk vet, att jag
inte har råd, så därför vore det
orätt om jag klädde mig elegant,
är blott en bekväm och fariseisk
undanflykt, ty det är ju tydligt
och klart, att trevligt klädd ej är
liktydigt med dyrbart klädd. Inte
heller är det säkert, att det dyr-
bara alltid är det trevligaste.

Se t. ex. på fransyskan, även
den fattigaste har detta vissa nå-
got av chic som varje kvinna bor-
de söka bibehålla, och av det obe-
tydligaste stoff får hon — fran-
syskan — ihop vad som passar
och klär henne. Just detta borde
varje kvinna sträva efter. Att va-
ra trevligt klädd är ej detsamma
som att vara kokett och ytlig.

Marthe.

Rädslan för ensam- heten.

Det var en gång en liten flicka,
som miste sin mor. Som modern
varit mycket sjuklig var huset
efter hennes död i stor oordning.
När mannen därför inom kort
gifte om sig, så tog han en kraf-
tig, storväxt och på alla sätt duk-
tig och praktisk kvinna till sin
andra fru och till den lilla flic-
kans styvmor. Hon ställde huset
i duktigt skick. När hon tog emot
det, var där, som hon själv sade,
inte ett enda helt plagg. Ofull-
ständig servis. Dåliga sängklä-
der. Hon sammansparade av sina
hushållspengar och köpte efter
hand vad som behövde köpas.
Hon lagade och lappade och stop-
pade och sydde nytt. Det var
som ett annat hus nu. Rent och
fint. God och vällagad mat. Ma-
ten alltid färdig i rätt tid. Man-
nen njöt i fulla drag av allt detta.
Det var bara ett enda ting som
var tråkigt och som han led av.
Våningen var mycket stor. Nu
hade den nya frun ordnat det så,
att sängkammaren låg i ena än-
dan av våningen och den stora,
vackra och rymliga barnkammar-
aren i den andra ändan. Och som
rummen lågo i fil allesammans
kunde man från de två rummen
se om någon gick ut från det
andra. Dörrarna stodo öppna.
Hur många gånger, såg inte fa-
dern sin lilla flicka i hennes
långa vita nattdräkt komma ut
från barnkammaren och tassande
bege sig över de många rummen
bort till sängkammaren. Ty hon
var rädd, den lilla, att ligga en-
sam. Men styvmodern var en
kraftig natur och efterhand kom
inte den lilla flickan så långt på
sina nattpromenader i rummen.
Och till sist uteblevo de. Men
den som led var fadern. I bör-
jan talade han om saken. Men
han teg snart. Men det var nå-
got tungt som vilade över honom

Kvinnorna i hemmen

göra inköpen för hemmen.

Skånska Dagbladet är landsortens mest
spridda tidning och gästar sålunda dag-
ligen flera hem än någon annan tidning.
Häraf följer, att kvinnorna i hemmen
nås säkrast genom annonsering i
SKÅNSKA DAGBLADET

Vid Slagsta Seminarium

(Seminarier för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa barn.)

börjar ny kurs den 1 september d. å. Ansökan om inträde, åtföljd av läkare-
intyg enligt formulär, sändes senast 15 maj under adress Föreståndarinnan,
Slagsta, Fittja. Kursen är tvåårig och kostnadsfri (fritt vivre och bostad).
Cirkulär med närmare upplysningar lämnas på begäran.

allt sedan han gift om sig — det
var detta med den lilla flickan.
Alla sågo hans tungsinthet, men
trodde att han sörjde sin första
fru. Efter några år dog han. Nu
var ju flickan rätt stor och hade
för länge sedan övervunnit sin
rädsla för att ligga ensam om
nätterna. Men nu hände något
underligt. Modern bad ofta bar-
net att ligga i sängkammaren.
Flickan trodde till en början att
det var för flickans skull. Men
hon kom snart underfund med en
sak — *det var modern, den kraf-
tiga och viljestarka, som var rädd
för ensamheten om nätterna.* Och
till sist var det inte blott om
nätterna hon var rädd för att
vara ensam. Det var även om
dagarna. Och flickan ömkade sig
över modern och var hemma hos

hennes så mycket som möjligt.
Hon tog ett arbete, som höll hen-
ne hemma. Så levde de två kvin-
norna sitt liv. Den gamla fick
stöd, skydd och vård, kärlek och
ömhet. Och det behövdes när
Sauls-andan om natten kom över
hennes. Då såg hon en liten skep-
nad i vit nattdräkt komma tas-
sande, hörde en liten radd stäm-
ma...
Ebon.

BREVLÄDA

RED:s BREVLÄDA.
De profundis. Tyvärr har Idun
icke rum för dikten i fråga.
Traveller ombedes uppge namn
och adress för red.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Tidningen Halland.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bergslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Motala: Motala Tidning.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strömstad: Strömstads Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Södertälje: Södertälje Tidning.

Sölvesborg: Sölvesborgs-Tidningen.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trälleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohuslänningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Uppsala: Tidningen Uppsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks Allehanda.

Östhammar: Östhammars Tidning

MENTHOL med EUCALYPTUS
**För desinfektion av mun och svalg.
 Mot förkylning och för rökare.**
 FÅS ÖVERALLT å 25 ÖRE PR ASK.

Sveriges vackra kvinnor

bevara sin ungdoms charm längre än andra kvinnor. En av de bästa gåvor naturen givit dem är deras friska och rena hy — en dyrbar skatt väl värd att värda. Bäst värdas den med hjälp av den hygieniska hudtvålen Florodol, som utövar ett stimulerande, renande och förskönande inflytande på huden, så att dess spänstighet och friskhet bibehålles till sena ålderdomen. Alla damer förstå att uppskatta renheten, den härliga doften, de behagliga balsamiskt-antiseptiska essencerna och det milda crêmeliknande löddret hos

FLORODOL

— den verkliga skönhetsvålen.

Kontrollant: Fil. d:r Sten Tydén.

Singapore

Lyxfigarrett av orientalisk tobak.
 Pris pr st. 15 öre.

TOBAKSMONOPOLET

25 öre

kostar en ask

PIX ORIGINAL

men är trots det billiga priset överlägsen till skydd mot hosta och heshet och irriteringar i halsen.

